

Józsefvárosi EGYMI

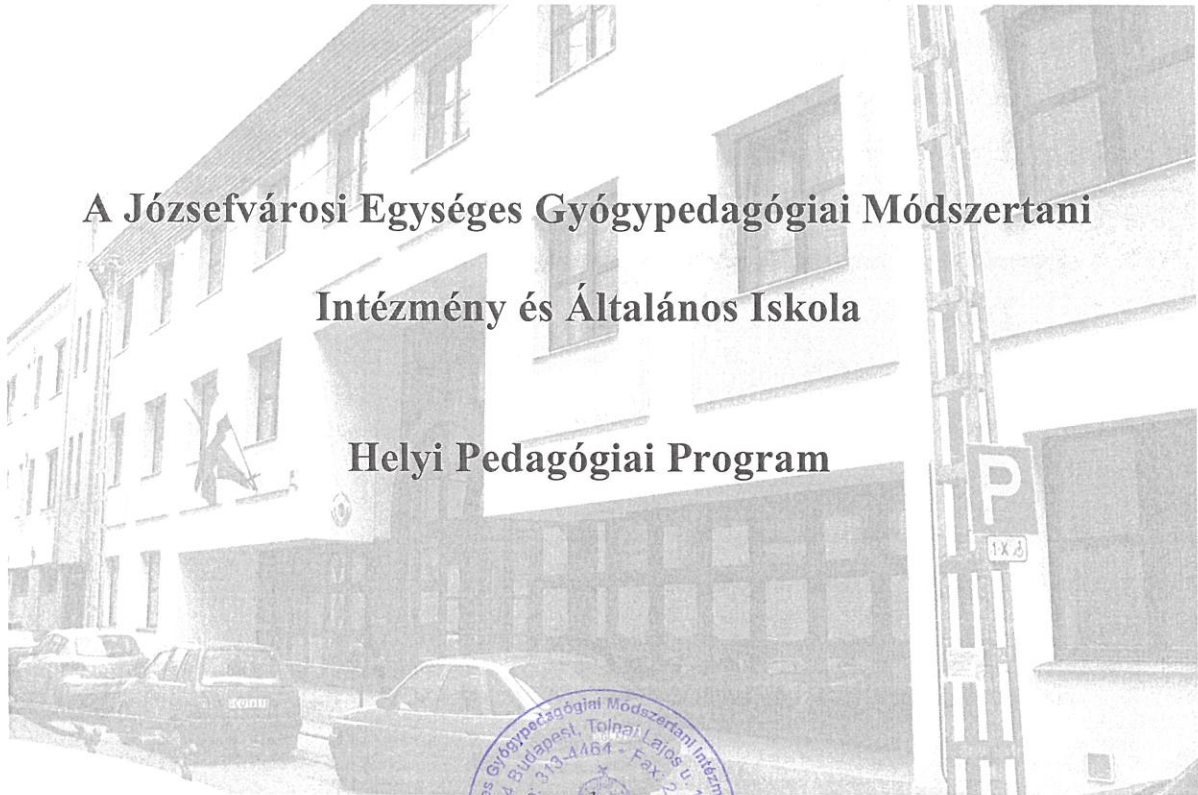
Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Általános Iskola

iktatószám: 1799/2024.

**A Józsefvárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani
Intézmény és Általános Iskola**

Helyi Pedagógiai Program

Jenei Andrea
főigazgató

Budapest, 2024. szeptember 02.

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 11-15.
Tel.: +36-1-313-4464, Fax: +36-1-210-4829
e-mail: titkarsag@jegymiai.hu, www.jegymiai.hu
Szervezeti egység kódja: BP 3001, OM-azonosító: 038413

Bevezetés	5
Intézményünk intézményegységei	5
1. Az iskola nevelési programja	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.1.1. A nevelő-oktató munka céljai	8
1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai	8
1.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai	9
1.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka tárgyi feltételei	9
1.1.5. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	10
1.1.6. Iskolánk nevelésfilozófiája	10
1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
1.2.1. Erkölcsi nevelés	10
1.2.2. Esztétikai nevelés	11
1.2.4. Családi életre nevelés	11
1.2.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés	12
1.2.6. Pályaorientáció és munkára nevelés	12
1.2.7. Állampolgárságra, hazafiasságra nevelés	12
1.2.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	13
1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	15
1.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	15
1.3.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink	16
1.3.3. Az egészségfejlesztés során alkalmazott módszerek	18
1.3.4. Az egészségfejlesztési feladatok elvégzésének szinterei	18
1.3.5. A tanulók egészségügyi állapotának figyelemmel kísérése	19
1.3.6. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása	19
1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	19
1.4.1. Céljaink	20
1.4.2. A tanítási órák és napközis foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	20
1.4.3. Közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák	20
1.4.4. Tehetség gondozás	20
1.4.5. Az etika/hit- és erkölcs tanoktatás	21
1.4.6. A tanórán kívüli egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	21
1.4.7. Erdei iskola	22
1.5. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai	22

1.5.1.	<i>A pedagógusok alapvető feladatai</i>	22
1.5.2.	<i>Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai</i>	23
1.6.	<i>A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	24
1.6.1.	<i>Sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	25
1.6.2.	<i>Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	26
1.6.3.	<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program</i>	27
1.6.4.	<i>Kiemelten tehetséges gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	28
1.6.5.	<i>A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	29
1.7.	<i>A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, azok gyakorlásának rendje</i>	30
1.8.	<i>Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel</i>	31
1.8.1.	<i>A tanulók és a pedagógusok kapcsolattartási formái:</i>	31
1.8.2.	<i>A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása</i>	32
1.8.3.	<i>Az iskola és külső partnerei</i>	32
1.9.	<i>A tanulmányok alatti vizsgák szabályai</i>	33
1.10.	<i>A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai</i>	34
1.11.	<i>Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv</i>	35
1.11.1.	<i>Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja</i>	35
1.11.2.	<i>Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok</i>	35
1.11.3.	<i>Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák</i>	35
2.	<i>Az iskola helyi tanterve</i>	37
2.1.	<i>Az intézmény által választott kerettanterv</i>	37
2.2.	<i>Tantárgyi struktúra és óraszámok – a választott kerettanterv által meghatározott óraszám, a meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások</i>	38
2.3.	<i>Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes kötelezettségét</i>	40
2.4.	<i>A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai</i>	41
2.5.	<i>A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja</i>	41
2.5.1.	<i>A mindennapos testnevelés célja</i>	42
2.5.2.	<i>Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok</i>	42
2.5.3.	<i>Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei</i>	42
2.5.4.	<i>A mindennapos testnevelés programja</i>	43

2.5.5.	<i>A hatékonyság érdekében megvalósítandó sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontok</i>	43
2.6.	<i>A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai</i>	44
2.7.	<i>Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái</i>	44
2.7.1.	<i>A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése</i>	45
2.7.2.	<i>A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei</i>	45
2.7.3.	<i>A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei</i>	46
2.7.4.	<i>Az iskolai jutalmazás és büntetés formái</i>	46
2.8.	<i>Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai</i>	48
2.9.	<i>Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei</i>	48
2.10.	<i>A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.</i>	48
2.11.	<i>A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek</i>	48
2.12.	<i>Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek</i>	49
2.12.1.	<i>Egészségnevelési elvek</i>	50
2.12.2.	<i>Környezeti nevelési elvek</i>	50
2.12.3.	<i>Az iskolai egészségnevelést és környezeti nevelést szolgáló kiemelt tevékenységek</i>	50
2.13.	<i>A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések</i>	51
2.14.	<i>Képességkibontakoztató, integrációs felkészítés keretébe tartozó feladatok</i>	51
2.15.	<i>Komplex Instrukciós Program</i>	53
2.16.	<i>Nyugi Ovi, Békés Iskola</i>	53
2.17.	<i>Eljárásrend az iskolai bántalmazás kezeléséhez</i>	53
3.	<i>A működés szabályozása</i>	56
4.	<i>A pedagógiai program nyilvánossága</i>	56
5.	<i>A Pedagógiai Program érvényessége, felülvizsgálata és módosítások</i>	56
6.	<i>Az iskola-egészségügyi szolgálat véleménye az Egészségnevelési Programról</i>	57
7.	<i>A Helyi Pedagógiai Program véleményezésének és jóváhagyásának nyilatkozata</i>	58

Bevezetés

“Ha a sokféleség közös alapot és célt talál, nagy dolgot szülhet. Mindenki megőrzi másságát - de egy irányba húz. Ez a fejlődés útja, az élet minden színterén.”
Ji King

Az iskola alapadatai

Az intézmény neve: **Józsefvárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Általános Iskola**

Az intézmény OM azonosító száma: **038413**

Az intézmény szervezeti egység kódja: **BP 3001**

Az intézmény székhelye, címe: **1084 Budapest, Tolnai Lajos utca 11-15.**

A Józsefvárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény intézményegységei:

- Általános Iskola Intézményegység
- Utazó Gyógypedagógusi Hálózat Intézményegység

Az intézmény fenntartója a **Belső-Pesti Tankerületi Központ.**

Az intézmény működtetője: **Belső-Pesti Tankerületi Központ**

Intézményünk intézményegységei

Általános Iskola Intézményegység

Az általános iskola alapfokú, 8 évfolyamos, nappali rendszerű gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók nevelését - oktatását ellátó iskola.

Tanulóink a szakértői bizottságok javaslata alapján kerülnek hozzánk. A szakértői bizottság szakértői véleménye alapján sajátos nevelési igényű tanulók (mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos) nevelése-oktatása gyógypedagógiai nevelése-oktatása folyik az intézményben.

Az iskola beiskolázási területe a Belső-Pesti Tankerületi Központ, a szakértői bizottságok kijelölésével, valamint a szülő kérésére, egyéni mérlegelés alapján Budapest területéről, esetenként az agglomerációjából is fogadunk tanulókat.

Utazó Gyógypedagógusi Hálózat Intézményegység

Feladatunk a sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók integrációjának segítése, rehabilitációs fejlesztése, a kompetenciafejlesztéshez igazodó nevelés-oktatási módszerek alkalmazása. A feladatok megvalósítása érdekében intézményünk kapcsolatot tart fenn a Belső-Pesti Tankerületi Központ, legfőképpen a Józsefváros, Terézváros és Erzsébetváros területén található integráló nevelési oktatási intézményeivel, valamint Józsefváros és Terézváros területén található óvodákkal, utazó gyógypedagógusi ellátást biztosít a szolgáltatást igénylő intézményekben.

Józsefvárosban 1949-ben létesültek először – a jelenlegi iskolánk elődjeként – kis létszámú osztályok, melyekben együtt oktatták – az akkori szakkifejezéssel élve – a debilis és imbecillis gyermekeket.

1951-ben a VIII. kerület Százados út 6. szám alatt Farkas Aurélné tagozatvezető irányításával jött létre Fővárosi Gyógypedagógiai Iskola elnevezéssel a jelenlegi iskola elődje, mely befogadta a szomszédos kerületek fogyatékos gyermekeit is. 1952-től már önálló iskolaként működött Horváth Antal gyógypedagógus igazgató vezetésével, melyhez több kerületi iskolában elhelyezett osztály is csatlakozott. 1955-től új helyen találjuk az iskolát, a József utca 20-ban, Gyógypedagógiai Iskola elnevezéssel. Az intézményhez változatlanul több kihelyezett osztály is tartozott. Horváth Antal nevéhez nemcsak az önálló iskola megteremtése fűződik, hanem munkásságát fémjelzi, hogy megszervezte a gyermekek munkatevékenységét, ezáltal elősegítve a társadalomba való beilleszkedésüket. Ehhez gyakorlóteret a kerület üzemében talált.

1961-ben költözött az iskola a Nap utca 33. számú ház egyik szárnyába. Itt kapott otthont az országban elsőként megalakult kiseddóvó. Mellette változatlanul működtek az úgynevezett „szórvány” osztályok. Az iskola vezetését Horváth Antal igazgató nyugdíjba vonulása után Gyalai Gáspár gyógypedagógiai igazgató vette át 1969-ben. 1972-től ez az iskolatípus a Kisegítő Iskola elnevezést kapta meg. A kihelyezett osztályok 1978-ban szűntek meg, mert az intézmény még egy épületet kapott a Vajdahunyad utca 4. szám alatt.

Az új elhelyezés lehetővé tette, hogy az intézmény tanítási gyakorlatra fogadja a gyógypedagógiai főiskolai hallgatókat. Ezáltal megpezsdült a szakmai munka is. Működése alatt Gyalai Gáspár a tantestület segítségével számos oktatófilmet készített. Nevéhez több tankönyv megírása is fűződik.

Gyalai Gáspár 1983-ban vonult nyugdíjba. Ekkor került az iskola élére Pircsák Brúnóné. Vezetése alatt a gyermekeknél fennálló tanulási nehézségek leküzdése, valamint az oktató-nevelő munka megalapozása érdekében 1985-ben bevezetésre került a *Meixner féle diszlexia* prevenciós olvasás-írás tanítási módszer, és elkezdődött a módszer adaptációja az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek számára. Az eredmények alapján az iskola olvasás-írás tanítása országos érdeklődést váltott ki.

A nyolcvanas évek elején Pircsák Brúnóné igen leromlott állapotban vette át az iskola mindkét épületét, ezért elsődleges feladatának tekintette, – a pedagógiai munka továbbfejlesztésén túl – hogy a kerület fogyatékos tanulói megfelelő iskolaépületet kapjanak.

1989-ben épült fel a Tolnai Lajos út 11-15. szám alatt az új intézmény. A 8 tantermesnek épült iskola azonban szűknek bizonyult, és nem épült hozzá tornaterem sem. A tovább építési szándék megvolt, ezért a szomszédos telket a kerület vezetősége az iskolához csatolta, a majdani új épületszárny és tornaterem számára. Az építkezés 1997 szeptemberében kezdődött meg, 1998. szeptember 1-én vehette az iskola birtokba az új tornatermet és tantermeket. Az új épület átvételével jelentősen javultak a tárgyi feltételek, mely maga után vont a pedagógiai tevékenységek körének kiszélesítését. Pircsák Brúnóné 2000. december 31-ig vezette az iskolát. 2001. január 1-től Dr. Rubicsekné Kereki Gizella gyógypedagógus lett az intézmény kinevezett igazgatója.

2005-ben intézményünk működése bővült, neve megváltozott, Józsefvárosi Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Központ és Általános Iskolaként működött. A nyolc

osztállyal működő általános iskola mellett, egységes gyógypedagógiai módszertani központként segítettük a Budapest Főváros VIII. kerületében a korai fejlesztést, az integrált óvodai-iskolai nevelésben – oktatásban résztvevő gyermekek gyógypedagógiai fejlesztését, ellátását.

A „Józsefvárosi Sportudvarok 2009.” pályázat eredményeként megszépült iskolánk udvara, sportudvar és játszótér épült.

2010 nyarán Budapest Józsefváros Önkormányzata Európai Unió pályázat keretében a KEOP – 5.3.0/A/09-2009-0015 „Energiaracionalizálás Józsefváros Önkormányzati fenntartású közintézményeiben” projektben megtörtént intézményünk külső szigetelése, felújítása.

2010 augusztusától az iskola megbízott vezetője Köröminé Tóth Mária volt, a 2013/2014. tanévtől az intézmény kinevezett igazgatója Jenei Andrea.

2015. szeptember 01-től intézményünk regisztrált tehetségpontként működik.

2016 szeptemberétől az intézmény az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar külső gyakorlóintézményeként tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányról hallgatókat fogadhat.

A 2016/2017. tanévtől az ép értelmű, autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók számára 1. osztálytól felmenő rendszerben osztályt indíthatunk.

2016-ban intézményünk kiválóra akkreditált Tehetségpont és az Oktatási Hivatal Bázisintézménye lett.

2018-ban intézményünk Európai Tehetségponttá vált.

2018. szeptember 01-től intézményünk feladata Terézváros és Erzsébetváros utazó gyógypedagógusi ellátásnak megszervezése és biztosítása.

2020. Intézményünk Microsoft innovatív iskola lett.

2020-ban intézményünk újra az az Oktatási Hivatal Bázisintézménye lett.

A 2021/22. tanévtől intézményünk telephelyet létesített a 1086 Budapest, Bauer Sándor utca 6-8. alatt.

2023-ban intézményünk újra az Oktatási Hivatal Bázisintézménye lett.

2023. szeptembertől a Tolnai Lajos utcai épület új épületrészének tetőterében az utazó gyógypedagógusok számára munkaszobákat alakított ki a fenntartó.

2024. szeptemberétől az intézmény szakmai alapdokumentumából törlésre került a Bauer Sándor utcai Telephely.

1. Az iskola nevelési programja

1.1. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. A nevelő-oktató munka céljai

A Józsefvárosi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Általános Iskola pedagógusainak legfőbb célja a tanulók sérülés-specifikus személyiségfejlesztése, a sajátos igények megismerése az egyéni sajátosságokból adódó lehetőségek kibontakoztatása, a fejlődés eltéréseinek korrigálása, az általános műveltség megalapozása a Nemzeti Alaptantervben meghatározott tartalmak lehető legteljesebb elsajátíttatása által, a diákok társadalomban tevékeny, értékvédő- és értékteremtő tagjává való nevelése.

A célok elérése érdekében a nevelés és az oktatás egyaránt nagy hangsúlyt kap pedagógiai munkánkban. Az iskola átfogja és befolyásolja a tanulók egész élettevékenységét: a tanulást, a közösségi tevékenységet, a munkát és a szabadidő eltöltését. Ez megköveteli az iskola nyitottságát, társadalmi kapcsolatainak szélesítését, a hátráltató környezeti hatások korrigálását, a művelődési és önművelődési igény megalapozását és fejlesztését, a fizikai és szellemi munkavégzésre nevelést.

1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez és oktatásához differenciált eszközrendszert, egyéni megsegítést, individualizált módszereket alkalmazunk. A követelményrendszert úgy alakítjuk ki, hogy ebben a speciális eljárások, fejlesztések lehetőségei is megjelenjenek.

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- az erkölcsi nevelés;
- az esztétikai, művészeti, zenei nevelés;
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése;
- cigány népismeretre nevelés;
- a tanulás tanítása;
- a családi életre nevelés;
- habilitációs – rehabilitációs fejlesztés biztosítása;
- anyanyelvi nevelés;
- a testi és lelki egészségre nevelés;
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség;
- pályaaorientáció;
- tehetséggondozás;
- fenntarthatóság, környezettudatosság;
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés;
- állampolgárságra, demokráciára nevelés;
- gazdasági és pénzügyi nevelés;
- médiatudatosságra és digitális eszközök önálló használatára való nevelés

1.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

Intézményünk speciális intézmény, a diákok mindegyike sajátos nevelési igényű. Emiatt pedagógiai eszközeink, eljárásaink leginkább a gyógypedagógia eszközei és eljárásai, illeszkedve a tanulók sajátos nevelési igényéhez, valamint életkori és egyéni jellemzőihez.

Törekszünk arra, hogy nevelőtestületünk tagjai a tanulókat holisztikus szemlélettel figyeljék, és fejlesztésüket, nevelésüket és oktatásukat is így végezzék.

Ennek érdekében tanórán kívüli tevékenységeket biztosítunk a diákok hasznos szabadidő eltöltéséhez, projektnapokat, klubnapközit szervezünk, szakköröket, tehetségfejlesztő foglalkozásokat biztosítunk számukra, de lehetőséget adunk a hátrányok kompenzálására is, tantárgyi felzárkóztató foglalkozásokon. Tanulóink számára kötelező rehabilitációs-rehabilitációs fejlesztések során a szakértői véleményekben meghatározott, és a diagnosztikus mérések során feltárt, pl. kognitív funkciók, szociális készségek, mozgás, stb. fejlesztésére fokozottan gondot fordítunk.

A szakkörök és tehetségműhelyek a tanulók érdeklődésének felkeltését, kielégítését, a tehetséges gyermekek kiemelkedését szolgálják. Az iskola kiemelten támogatja a tanulók sportolását, művészeti nevelését, ezzel is biztosítva a harmonikus személyiségfejlesztést.

A tehetséggondozáshoz, fejlesztésekhez, cigány népismeret tanításához az intézményben több helyiség biztosított. Fejlesztő helyiségekben gazdag, sérülés specifikus eszköztár áll a pedagógusok rendelkezésére, melyből a tanulók egyéni igényeihez alkalmazkodva választhatnak a fejlődés elősegítése céljából.

Az egyéni fejlesztéshez elengedhetetlen a felelős pedagógiai környezet és szakembercsoport összehangolt tevékenysége, ennek érdekében munkacsoportokat alakítunk, team-megbeszéléseket tartunk, ahol megvalósulhat a kollégák egymástól való tanulása is.

1.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka tárgyi feltételei

Iskolánk ötszintes: pince, földszint, két emeleti szint és padlás található benne. A pincében a raktárak, a tornaterem, kondiszooba, a többi szinten a tantermek, fejlesztőtermek, gyógytestnevelés terem, ebédlő található. Informatika/digitális kultúra oktatásához felszerelt szaktanteremmel rendelkezünk, az életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgyat igényesen, korszerűen kialakított tankonyhánkban tanítjuk. Tantermeink világosak, megfelelő méretűek, többségük teraszos, ezáltal az egész napos kihasználtság mellett is jól használhatóak.

Egy tornateremmel, három speciálisan felszerelt mozgásfejlesztő teremmel, három tanulási képességet fejlesztő helyiséggel, egy ének-zenei teremmel, egy szövő teremmel, egy könyvtárral és egy orvosi szobával rendelkezünk. A tanításhoz, tanuláshoz a szabadidős foglalkozásokhoz szükséges eszközök elhelyezésére elegendő beépített, mozgatható szekrény és nyitott polc áll rendelkezésünkre.

Melegítőkonyhánkban készítjük elő a tanulók étkezését. A tanulók a kényelmes, 69,2 nm-es ebédlőben fogyaszthatnak el a hozatott ételmelet. Az ebédlő egyszerre 56 fő kulturált étkezésére alkalmas.

Iskolánkhoz sportudvar tartozik, amelyen labdajátékokra alkalmas pálya, távolugrópálya és kisméretű játszótér áll a gyermekek rendelkezésére.

1.1.5. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Mindennapi nevelő és oktató munkánkban törekszünk egymás elfogadására, és arra, hogy tanulóink számára is átadjuk ezt a fontos értéket. Segítséget adunk ahhoz, hogy a gyermekek, a szülők és a közvélemény is átélje, belássa, hogy a fogyatékos, vagy autizmus spektrum zavarral, vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő egyén sérülése ellenére is azonos jogokkal bír, egészségi állapotától függően eljuthat egyéni segítséggel és egyéni fejlődési tempóban személyisége kibontakozásához.

Gyermekeink boldogulása, társadalmi cselekvőképessége, esélyegyenlősége érdekében sajátos nevelési szükségleteiket vesszük figyelembe.

1.1.6. Iskolánk nevelésfilozófiája

Legfőbb értéknek az egyént tartjuk, aki

- sajátos személyiségfejlődésű, érző, gondolkodó és cselekvő lény;
- sajátos egyéni kognitív, szociális, érzelmi képességű;
- speciális mikrokultúrában él;
- sajátos életmenetű.

Ez a nehezített, speciális helyzet megnyilvánul az élet minden területén és nagymértékben függ a sérülés helyétől, a súlyosság fokától, a tanuló életkorától és személyiségétől, valamint élethelyzetétől. Feladatunk a lehető legteljesebb mértékű és leghatékonyabb ellátás biztosítása sajátos nevelési igényű tanulóink számára.

1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.2.1. Erkölcsi nevelés

A tanulók számára az erkölcsöt a család, az iskola és az egész társadalom közvetíti. Intézményünk tanulóinak jelentős része hátrányos helyzetű. Értékeik igen változóak, a családokban különböző normarendszer alakult ki. Emiatt iskolánkban az egyetemes erkölcsi nevelésre nagyobb hangsúlyt kell fektetni tanórai keretben és azon kívül is.

Az erkölcsi nevelés terén elvégzendő fő nevelési feladatok

- a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudat kialakítása, elmélyítése;
- közösségi beilleszkedésük elősegítése, önmaguk megismerésén keresztül tudjanak kapcsolatokat létesíteni társaikkal, felnőttekkel;
- az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése;
- felkészítésük az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, arra, hogy tudjanak különbséget tenni jó és rossz döntés között;
- segítségadás abban, hogy választ találjanak az erkölcsi, életvezetési problémákra;
- a kötelességtudat kialakítása, a munka megbecsülésének megalapozása;
- tartásuk fontosnak az együttérzést, segítőkészséget;
- ismerjék fel, ha valaki segítségre szorul, s ennek megfelelően járjanak el.

Iskolánkban az erkölcsi nevelés fő területei

- etika/hit- és erkölcsstan órák;
- Közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák és egyéb tanórák;
- napközis foglalkozások;

- kirándulások;
- iskolai és iskolán kívüli rendezvények.

1.2.2. Esztétikai nevelés

Az esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség lényege a kreativitás fejlesztése. Tanulók személyiségének kibontakoztatásában az esztétikai nevelés során is kiemelt jelentőségű a tanulók önkifejezésének kiteljesítése, érzelmi életük gazdagítása.

Tevékenységek tanórai keretben:

- irodalmi művek, zenei, képzőművészeti alkotások megismertetése;
- rajzolás és festés alapjainak elsajátíttatása, új technikák megismertetése;
- saját alkotás pontos és igényes kivitelezésére való törekvés.

Tanórán kívül:

- az osztály és iskolai környezet díszítése;
- szakköri foglalkozások;
- múzeumok, játszóházak látogatása;
- helyi, vagy környékbeli kulturális intézmények látogatása;
- kirándulások.

1.2.3. Médiatudatosságra és a digitális eszközök használatára való nevelés/ Digitális kultúra

A sajátos nevelési igényű tanulók különösen veszélyeztetettek a különböző médiumok által közvetített tartalmak meg nem értésének, és a függőségek kialakulásának veszélye miatt.

Cél és feladat:

- az új és hagyományos médiumok nyelvének megismertetése;
- a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmi érintkezés megkülönböztetése, a veszélyforrások megismertetése, adatvédelem használata;
- IKT eszközök ésszerű és biztonságos használata.

1.2.4. Családi életre nevelés

A családi életre nevelés összetett nevelési feladat, amelyben fel kell készíteni a gyermekeket a család életének és tevékenységének szervezésére, a családon belüli mindennapi teendők ellátására, konfliktuskezelésre, illetve a gyermekneveléssel kapcsolatos teendők elvégzésére.

Iskolánkban az életkori és értelmi, valamint a sajátos nevelési igényből adódó sajátosságoknak megfelelően vezetjük be, illetve alkalmazzuk az alábbi feladatokat, irányelveket. Iskolánk speciális helyzeténél, valamint tanulóink sajátosságainál fogva ez a terület hangsúlyozott. A családi életre nevelés elválaszthatatlan az általános neveléstől, mert az egész emberre hat. Nem elsősorban tantárgyként tanítjuk, hanem tantárgyakba beépítve. Ebben az esetben a pedagógus személyisége kiemelt jelentőséget kap. Részben ismeretek közvetítéséről van szó, másrészt magatartási, életvezetési minták megbeszéléséről, tudatos véleményformálásról.

Alsó tagozaton jelentős az önkiszolgálási funkciók erősítése, a családi kötelek tudatosítása, a saját test megismerése – főként a környezetismeret és etika/hit-és erkölcsstan órák keretében, illetve a családi élettel kapcsolatos olvasmányok feldolgozása során.

A felső tagozaton még hangsúlyosabb szerepet kap a családi életre nevelés. Az közösségi nevelés (osztályfőnöki), a természettudomány és az etika/hit-és erkölcsstan órákon kerül sor a felkészítésre.

A családi életre nevelés irányelvei, tartalma

- nyújtson ismereteket a család és a társadalom viszonyáról;
- formálja a fiatalok érzelmi és értelmi életét;
- keltse fel a kölcsönös felelősséget és tiszteletet;
- alakítson ki helyes szemléletet a nemek kapcsolatáról;
- alapozza meg a család mindennapi életének megszervezéséhez, a családi szerepek betöltéséhez, a gyermekek neveléséhez szükséges ismereteket és készségeket;
- aktív egészségneveléssel előzze meg az egészséget veszélyeztető ártalmakat és tényezőket, ismerje fel a veszélyhelyzetet, a szenvedélybetegségekhez vezető utat.

Nevelje a gyermeket egészséges szexualitásra és nemiségre, ezen belül adjon ismereteket:

- barátságról és szerelemről;
- a nemiség biológiai és pszichés folyamatáról;
- szaporodásról, fogamzásgátlásról;
- nemi higiénéről;
- párválasztás folyamatáról.

1.2.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A NAT-ban előírtak alapján: „a felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkezni a világ gazdaság, nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról”.

Célunk, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

A pénzügyi és gazdasági nevelés feladata:

- a munka és a pénz értékének megismertetése;
- a családi költségvetés alapismerete;
- a bankok és hitelek veszélyeinek megismertetése;
- a fogyasztóvédelem fogalma és ismerete.

1.2.6. Pályaorientáció és munkára nevelés

A pályaorientáció segíti a tanulók továbbtanulás, pálya-szakmaválasztási érettségének kialakulását annak érdekében, hogy képesek legyenek megfelelni a választott pálya/szakma követelményeinek és elvárásainak.

A továbbtanulás, pályaválasztással kapcsolatos feladatok:

- szakmák és a hozzájuk szükséges képességek megismertetése;
- kapcsolattartás más intézményekkel;
- együttműködés a szülőkkel;
- továbbtanulással, beiskolázással kapcsolatos folyamatok segítése;
- önismeret fejlesztése.

Célunk, hogy tanulóink megismerkedjenek a képességeikhez igazodó és a számukra elsajátítható szakmákkal, munkavállalási lehetőségeikkel.

1.2.7. Állampolgárságra, hazafiasságra nevelés

Kiemelt célunk az alapvető emberi és állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, a magyar nemzeti hagyományok ápolása megbecsülése. A hon – és népismeret tartalmazza

nemzeti kultúránk nagy múltú elemeit, a magyar néphagyományokat, a hazánkban élő nemzetiségek kulturális emlékeit, szokásait.

1.2.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Fontos eleme az önkéntességnek a tudatosság, a választás, azaz tudatosan melléállunk valamilyen számunkra is fontos ügynek. A felelősségvállalás, önkéntesség kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges tanulóink széles körű személyiségfejlesztése.

Céljaink, feladataink

- tanulóink személyiségfejlesztésében különös jelentőségű a másság elfogadása, sérült és a fogyatékos emberek iránti együttérző, segítő magatartás kialakítása;
- tanulóinknál törekednünk kell a szociális érzékenység, az együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megoldás képességének kialakítására;
- törekednünk kell a megfelelő feladattudat kialakítására mind a rábízott, mind az önként vállalt feladatok megvalósításában;
- tudatosítanunk kell tanulóinkban a kulturált viselkedés, magatartás fontosságát, szabályok elfogadását, betartását.

Egyéb, tanórán kívüli tevékenységek, melyek a személyiségfejlesztéshez jó alkalmat és megfelelő terepet biztosítanak:

- osztálykirándulások;
- táborozások, erdei iskola;
- múzeumi, kiállítási, könyvtári foglalkozások;
- szabadidős foglalkozások;
- sport- és tanulmányi versenyek;
- tömegsport;
- szakkörök;
- projektnapok.

1.2.9. Egységes szokás-és szabályrendszer

Az egységes szokás- és szabályrendszert a 2016/17-es tanévben vezettük be. Célja olyan tanulói motivációs rendszer kialakítása, amelyet minden osztályban alkalmazni tudunk – az osztály-specifikus és egyéni szabályok figyelembevételével. A szabályrendszerrel csökkenteni kívánjuk a magatartási és viselkedési problémákat.

1.2.10. A tanulás kompetenciái

1. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
2. A digitális kompetenciák
3. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
4. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
5. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
6. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

1.2.11. Fenntarthatósággal kapcsolatos feladatok

Intézményünk fontosnak tartja és kiemelten kezeli a fenntarthatóság témakörét.

Célok:

Arra törekszünk, hogy a fenntarthatóság pedagógiája a tanulók osztályfokától függetlenül az iskolai élet minden területén, a tantárgyak tanítása során, és az előkészületekben is megjelenjen. Célunk, hogy a fenntartható életmód, mint szemléletmód jelenjen meg munkánk során a tanítás és tanulás folyamatában, alakuljon ki a tanulóknál, váljon személyiségük, alapértékeik részévé. Célunk, a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezet fenntarthatósága (fenntartható fejlődés, fenntartható fogyasztás) érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása személyes példamutatással és pedagógiai feladatink tudatos tervezésében, megvalósításában.

Feladatok:

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a környezetet károsító folyamatokat, melyek problémát okozhatnak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel, milyen negatív következményei lehetnek a nem fenntartható társadalmi-gazdasági folyamatoknak.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban váljon meghatározóvá a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés.

Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében folyamatos módszertani megújulásra van szükségünk. A hagyományos módszerek mellett munkánkban igyekszünk megjeleníteni újszerű, tanulóink jellemzőihez jól igazodó módszereket.

Legfontosabb célkitűzéseink:

- a tanulók váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt
- legyenek képesek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére
- váljanak képessé a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére
- ismerjék fel és gyakorolják a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeiket és jogaikat
- alakuljon ki bennük olyan jövőkép, alakuljanak ki olyan szokásaik, amelyek a környezettel harmóniában állnak, pozitív érzelmi viszonyulásokat mutatnak
- a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv legyen
- a tanulók életvitelét egyéni és közösségi szinten egyaránt határozza meg a környezet ismerete, a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás

Környezeti neveléssel kapcsolatos feladataink:

- a tanulók hatékony informálása környezetvédelmi és fenntarthatósági témakörökben (aktualitások, jeles napok, versenyek stb.): csatlakozás a központi Fenntarthatósági Témahét programhoz.
- a fenntartható fogyasztás és a tudatos vásárlás szokásainak kialakítása diákjaink körében: a diákok vásárlási szokásainak feltérképezése, fejlesztése, fogyasztási szokások javítása.
- intézményünk hulladékgyűjtésének javítása, újrahasznosítás fokozása: szelektív hulladékgyűjtés propagálása, fontosságának terjesztése a diákok és a dolgozók között
- környezettudatosság fejlesztése, biodiverzitás és kulturális sokszínűség és a hagyományörzés fontosságának elfogadtatása a diákság körében: kirándulások, városi séták, táborok szervezése a diákság és a kollégák körében, ismeretátadási és szemléletformálási céllal.
- a lelki környezetszennyezés mértékének csökkentése a diákság és a dolgozók körében: célirányos gyakorlatok bevezetése közösségi nevelés (osztályfőnöki) és testnevelés órákon, gyerekek tájékoztatása a kockázati tényezőkről.
- havonta, adott témában fenntarthatósággal kapcsolatos tanórák, foglalkozások tartása: november-étkezés, december-karácsony, január-energia, február-farsang, március-vásárlás, április-közlekedés, május-öltözködés

Alkalmazott módszereink:

- játékok
- művészi, kreatív tevékenységek (kreatív gondolkodásra)
- kooperatív technikák (együttműködésre, konfliktuskezelésre nevelés)
- projekt módszerek
- drámapedagógiai módszerek
- gyakorlatok, megfigyelések
- közösségépítést szolgáló módszerek
- képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés

1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

1.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés célja

Iskolánk célja tanulóink egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése. Nevelő-oktató munkánkban kiemelt szerepet szánunk a legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek átadására, az életkornak megfelelő életvitel tervezésére, alakítására. Törekszünk tanulóink mozgásigényének kielégítésére, valamint arra, hogy a gyermekek általános kondíciója életkoruknak megfelelően, optimálisan fejlődjön. A kerület jellegéből adódóan, a Józsefvárosból érkező diákjaink egészsége nagyfokú veszélynek van kitéve, ennek és a sajátos nevelési igényből fakadó egyéni sajátosságok következményeként megjelenő viselkedési tünetek szintén egészségkárosító hatásúak lehetnek, ezért kiemelten fontosnak tartjuk számukra az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok valamennyi területét, továbbá a tanulóinkkal való fokozott törődést, segítségnyújtást.

Az Életvezetési ismeretek és készségek című program bevezetésével célunk a serdülőkori változások, a közösség viszonyainak, a veszélyeztető tényezőknek és az egészséges életre való felkészítés témáinak feldolgozása.

Az egészségfejlesztési program megvalósításának személyi feltételei

Belső segítő kapcsolatok

- iskolavezetés,
- pedagógusok,
- pedagógiai asszisztensek,
- DÖK,
- gyógytestnevelő,
- pszichológus,
- művészetterapeuta,
- technikai dolgozók.

Külső segítő kapcsolatok

- fenntartó,
- működtető,
- szülők,
- iskolaorvos,
- védőnő,
- ÁNTSZ,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Központ,
- civil szervezetek,
- hivatalos szervek.

Intézményünk az egészségügyi és környezetvédelmi elvárásoknak megfelelően működik, melynek elengedhetetlen feltétele a belső és külső résztvevők kapcsolata, együttműködése.

Minden munkatársunknak felelőssége van a diákok egészséges életmódra nevelésében, a konstruktív életvezetés kialakításának elősegítésében. Kiemelten fontos az osztályfőnökök, napközis vezetők és szaktanárok szerepe: meghatározó feladatuk van a tanórai és tanórán kívüli egészségnevelési és környezeti nevelési programok összehangolásában, koordinálásában.

Egészségfejlesztési programunkat valamennyi résztvevő együttes munkájával kívánjuk megvalósítani.

Járványügyi veszélyhelyzet esetén az intézmény járványügyi intézkedési terve szerint valósulnak meg a teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.

1.3.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink

Az iskolánkban folyó egészségfejlesztés komplex folyamatát változatos szintereken, hatékony és korszerű módszerekkel valósítjuk meg. Kiemelt feladatunk, hogy tanulóink újszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.

Minden tanévben részt veszünk a vízivást népszerűsítő Happy hét rendezvényen.

Iskolánkban bevezettük az életviteli ismeretek tanítását, melynek egyik fő témája az egészség megőrzése és fejlesztése.

Havonta megrendezésre kerülő Klubnapközi foglalkozásaink kiemelt feladata az egészségfejlesztés.

Tanulók az életkoruknak és osztályfokuknak megfelelő tartalmakkal – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

Az Életvezetési ismeretek és készségek című program témáit adaptált formában dolgozzuk fel.

Egészséges táplálkozás:

- táplálkozás: egészséges táplálkozás, helyes étrend, étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepének fontossága;
- kulturált étkezési szokások alkalmazása;
- étkezési higiéniai szokások tanítása, gyakoroltatása.

Mindennapos testnevelés, testmozgás:

- a testnevelés, rendszeres testedzés, gyógytestnevelés – tartásjavító torna mind fontos szerepet játszanak a prevenció területén is;
- balesetek megelőzése: gyakoroltatás az otthoni lakókörnyezetben, mindennapos közlekedés során, kirándulások alkalmával, valamint elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása;
- óráközi szünetek, napközis szabadidő egészséges kihasználása.

Személyi higiénia:

- higiénés nevelés: a higiénia és az egészség közötti összefüggés hangsúlyozása; a személyi higiénia iránti igény kialakítása, megszilárdítása; az alapvető higiénés szokások megismertetése, következetes betartása; gyakorlati alkalmazása az étkezések előtti, WC használat utáni kézmosás, ebéd utáni fogmosás során, testnevelés óra után a zuhanyzó használata;
- megelőzésre nevelés: érzékszerveink védelme, fogápolás, védőoltások fontossága, egészségügyi prevenció (tanulóink időszakos egészségügyi vizsgálatait az iskolaorvos végzi, továbbá évente fogászati ellenőrzésen vesznek részt).

Testi – lelki egészségfejlesztés, viselkedési függőségek elkerülése:

- harmonikus személyiségfejlődés, önismeret fejlesztése, érzelmi nevelés;
- döntéshozási képesség fejlesztése;
- egészséges életvezetés;
- emberi kapcsolatok: kortárs és generációk közötti viszonyok;
- veszélyeztető tényezők: szenvedélybetegségek: dohányzás, alkohol, gyógyszerek, kábítószer-fogyasztás egészségre gyakorolt káros hatásai; támogatás nyújtása a káros függésekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében;
- reklámok, média befolyásainak kritikus kezelése;
- devianciák megelőzése.

Szociális fejlődés:

- egészséges és biztonságos élet;
- családi életre való felkészítés;
- szexualitásra vonatkozó ismeretek, betegségek és ezek következményei;
- iskolai élet: kapcsolatok, önmagunk megvalósítása, érdekérvényesítés, stressz-hatások feldolgozására való felkészítés;
- ember és környezet egymásra hatása;

- ösztönös és tudatos cselekvési fejlődő vitakészség, visszautasítás formái.

1.3.3. Az egészségfejlesztés során alkalmazott módszerek

Az alkalmazott módszerek a módszerek teljes skáláját felölelik. Kiemelt szerepet kap a szemléltetés és a cselekedtetés: tanulóink sokféle formában és eszközzel, minél több tevékenységen keresztül sajátítják el a tananyagtartalmakat, a mindennapi életben praktikus ismereteket szereznek.

Ezt szolgálják:

- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés (számítógép használatával is);
- önismereti foglalkozások: művészetterápia keretében, iskolapszichológus által vezetett foglalkozások, drámacsoport;
- problémamegoldó gyakorlatok – konfliktuskezelés (osztályfőnök és iskolapszichológus segítségével);
- szituációs játékok: érdekek összehangolása, jellemző magatartásformák felismerése, elsajátítása elsősorban osztályfőnöki órán és dráma-színjátszókör keretében;
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon: a diákönkormányzat által szervezett, valamint az önkormányzat és civil szervezetek által rendezett programokban való részvétel, pl. iskolai gyümölcs program, TeSzedd program;
- szelektív hulladékgyűjtés (szárazelemgyűjtés, papírgyűjtés);
- hagyományaink ápolása: jeles napok, megemlékezések (pl. Madarak és fák napja, Föld napja, Víz világnapja, Kihívás napja);
- sport programok, kirándulások, táborok rendszeres szervezése (pedagógusok, önkormányzat segítségével);
- szabadidős programok, a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló tevékenységek.

1.3.4. Az egészségfejlesztési feladatok elvégzésének szinterei

Tanórai kereteken belül:

Szaktárgyi órákon (a helyi tantervben szereplő környezetismeret, természetismeret, életvitel, biológia, testnevelés tantárgyak tananyagai) és közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákon dolgozzuk fel az egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó ismereteket. A feldolgozott témakör „illusztrációi”, plakátjai tantermek, folyosók faliújságjait színesítik.

Tanórai kereteken kívül:

- szakkörök;
- versenyek, vetélkedők;
- projektnapok (pl. Föld Napja, Víz világnapja, Madarak és fák napja, Kihívás napja);
- DÖK-nap;
- egészségnapok, sportversenyek;
- tömegsport, iskolai sportkör;
- úszásoktatás;
- iskolai ünnepek, megemlékezések;
- tanulmányi kirándulás, séták (a kerületen belül és azon kívül, pl. Fűvészkert, Fővárosi Állat- és Növénykert, Természettudományi Múzeum);
- osztálykirándulás;

- erdei iskola, nyári tábor (Káptalanfüred, Magyarokút).

1.3.5. A tanulók egészségügyi állapotának figyelemmel kísérése

Az iskola-egészségügyi ellátást az iskolaorvos, fogorvos és védőnő biztosítja. Feladatkörük az egészségügyi szűrés és prevenciók tevékenység.

Feladataik:

- tanulói dokumentáció vezetése;
- védőoltások beadása; (Az oltások előtt a szülőket értesítjük.)
- szűrés alkalmával az iskolaorvosi vizsgálat során tapasztalt anomáliák/panaszok esetén szakorvosi vizsgálat elrendelése, beutaló készítése; (A beutalókat az osztályfőnökök juttatják el a szülőkhöz.)

Intézményünkben azoknak a tanulóknak adunk gyógyszert, akiknek pszichés állapotuk miatt szakorvosi rendelésre naponta rendszeresen kell gyógyszert szedniük. A tanulói gyógyszereléssel kapcsolatban szabályzat készült (Gyógyszerezési Szabályzat).

1.3.6. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az ismeretek elsajátítása közösségi nevelés (osztályfőnöki), biológia, kémia órákon, illetve szakköri foglalkozásokon valósulhat meg.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja:

- a tanulók ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével, működésével;
- sajátítsák el a mentőhívás folyamatát.

1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés egymásra épülő, egymást támogató folyamatok, melyek nevelő-oktató munkánk kiemelt és alapvető feladatát képezik. A közösség, társas közeg egész életünkben fontos szerepet játszik, így az, hogy hatékony és kompetens tagjaivá tudjunk válni, kulcsfontosságú. Az osztály-és iskolai közösségekhez, a lakókörnyezet, valamint a tágabb, nemzeti-etnikai közösséghez való tartozás érzése egyaránt meghatározó. Diákjaink megismerik a közösségek működését, a közösségeket érintő kérdéseket, problémákat és megoldási lehetőségeiket, melyek minden szintéren ugyanolyan fontosak.

Tanulóink személyiség-és közösségfejlesztésében az intézmény valamennyi dolgozójának – mint minden területen – szerepe és felelőssége van: mintaként szolgálnak a diákok számára, tehát fontos, hogy megjelenésükkel, viselkedésükkel, kapcsolataikkal, egymás közötti kommunikációjukkal példaként járjanak előttük. Kiemelten fontosnak tartjuk a pedagógusok, pedagógiai munkát segítő tanulókkal való kapcsolatának, feljük irányuló kommunikációjának minőségét.

Intézményi környezetünkben olyan légkör, környezet kialakítására törekszünk, mely

megalapozza és támogatja az erre irányuló célokat, feladatokat a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások során egyaránt. Ez utóbbi nem szorítkozhat az iskola falai közé, valamennyi szempontnak a külső helyszíneken, külső résztvevőkkel is érvényesülnie kell.

1.4.1. Céljaink

Célunk a szociális és állampolgári kompetenciák sokoldalú fejlesztésén, a kapcsolatrendszerek, közösségi élet és azok szabályainak megismerésén, megtapasztalásán keresztül diákjaink társas kapcsolatainak tudatos alakítása, pozitív befolyásolása. Annak előmozdítása és folyamatos fejlesztése, hogy tanulóink konfliktusaikat konstruktív módon legyenek képesek megoldani, a kudarcokat kezelni, egymást elfogadni, közös célok érdekében együtt munkálkodni. További célunk a diákok egymás közötti kapcsolatának erősítése mellett a pedagógusok és a diákok közötti, valamint a pedagógusok egymás közötti jó viszonyának ápolása.

1.4.2. A tanítási órák és napközis foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- az identitás kialakulásának segítése, a tanulók reális önismeretének fejlesztése;
- a társas együttélés alapvető szabályainak megismertetése;
- proszociális magatartásformák kialakítása, fejlesztése: egymás iránti tiszteletre, segítőkészre és együttműködésre nevelés, a társas érzékenység, az empátia képességének fejlesztése, a közösség iránti felelősségérzet, kötelesség- és feladattudat alakítása;
- személyes példamutatás a másság elfogadására, az emberi jogok tiszteletben tartására;
- a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékek tudatosítása, pozitív szokások és a humánus magatartásminták kialakítása, megerősítése;
- a konstruktív életvezetés megalapozása;
- közösségi cselekvések kialakítása, kialakításának segítése és fejlesztése;
- konfliktuskezelés: konfliktusmegoldó stratégiák megismerése és gyakorlatban történő alkalmazása;
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése;
- különböző munkaformákkal és módszerekkel (kiemelt: páros munka – tanulópárok, csoportmunka, differenciálás, kooperatív technikák alkalmazása, szituációs és drámajátékok) változatosan, a tanulók életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének megfelelően adaptálva a közös munka, egymásért való felelősség, összetartozás érzésének formálása, erősítése;
- a közösségi oldalak közösségformáló szerepének előnyeivel és veszélyeivel való megismertetés, tudatosítás.

1.4.3. Közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákon kiemelt lehetőség nyílik a közösségfejlesztéssel kapcsolatos témák feldolgozására, feladatok megvalósítására az adott tanulócsoport életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően.

1.4.4. Tehetség gondozás

Munkánknak alkalmazkodnia kell a hozzánk járó gyermekek, fiatalok egyéni igényeihez. Célunk, hogy tanulóink minden segítséget megkapjanak képességeik maximális

kibontakoztatásához, legyen szó tanulmányi, sport vagy művészeti (pl. zene, tánc, képzőművészet, vers- és mesemondás) tevékenységről.

1.4.5. Az etika/hit- és erkölcsstanoktatás

Az etika/hit- és erkölcsstanoktatás egyaránt hozzájárul a tanulók szellemi, lelki és közösségi neveléséhez, az általános emberi értékek megismeréséhez.

Az etika/hit- és erkölcsstan oktatás középpontjában a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés áll. A diákok aktív résztvevői az óráknak, érdeklődésük, gondolataik, véleményük meghatározó a tervezés szempontjából is. Javaslatokat, ötleteiket figyelembe vesszük, így érthető, hozzájuk közel álló témák feldolgozására nyílik lehetőség (minden korosztály esetében, minden készségszinten).

1.4.6. A tanórán kívüli egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A fent megfogalmazott feladatok többsége nem szorítkozhat a tanítási órák vagy napközis foglalkozások idejére. A tanítási órákon kívüli egyéb foglalkozások is fontos és meghatározó feladatot játszanak a harmonikus egyéni és közösségi személyiségfejlesztésben.

Kiemelten:

- „érzékenyítő” foglalkozások (céljuk az egyes sérüléstípusok megismerése, az elfogadó és segítőkész magatartás erősítése, a fogyatékkal szembeni előítéletek gyengítése);
- drámapedagógiai foglalkozások;
- pszichológus által vezetett foglalkozások;
- művészetterápiás foglalkozások;
- az összetartozás érzését erősítő hagyományok megteremtése, ápolása és továbbfejlesztése;
- csoporton belüli és csoportok közötti kapcsolatok erősítése;
- a városi élet hagyományainak, jellegzetességeinek, szűkebb és tágabb környezetünk sajátosságainak megismerése, ezzel erősítve a nagyobb közösséghez, a városhoz való tartozás érzését.

Ennek színterei

- klubnapközi havi egy alkalommal a Jeles napok keretében;
- szakkörök (szöveg, furulya, énekkar, sportkörök);
- projektnapok (lovagkor, karácsonyi ünnepkör, bűnmegelőzés, tavaszi ünnepkör, Föld napja);
- témahetek (digitális, fenntarthatósági pénzügyi);
- tanulmányi és kulturális versenyek: Komplex Tanulmányi verseny, Kulturális Fesztivál, Ki Mit Tud?, kerületi versenyeken való részvétel;
- kulturális és sportrendezvények;
- hagyományok ápolása: ünnepélyek, megemlékezések;
- könyvtári foglalkozások;
- múzeumlátogatás;
- színházlátogatás;
- kirándulások, séták (a kerületben és azon kívül);
- osztálykirándulások.

1.4.7. Erdei iskola

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését, kiemelt feladataink megvalósítását segíti az iskola falain kívül szervezett erdei iskola. A Józsefvárosi Önkormányzat támogatásával minden tanévben egy alkalommal Káptalanfüreden vagy Magyarkúton vehetnek részt tanulóink a több napon át tartó, megannyi élményt adó és készségeik sokoldalú fejlesztését szolgáló táborainkon. A részvétel önkéntes. Az iskola nevelői pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekszenek arra, hogy ezeken a programokon a legnehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni. Az erdei iskola programjai kapcsolódnak a magyar nyelv és irodalom, matematika, technika, életvitel és gyakorlat, testnevelés és sport, vizuális kultúra tantárgyak tantervi feladataihoz, tartalmaihoz és követelményeihez.

1.5. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok szakmai munkájukat a jogszabályoknak, a helyi pedagógiai dokumentumoknak és a munkaköri leírásuknak megfelelően, az intézmény tantárgyfelosztásában, és az órarendben meghatározott munkarend alapján végzik.

Az utazó gyógypedagógusok intézményi feladatait az Utazó Gyógypedagógusi Hálózat Protokollja tartalmazza.

A tantermen kívüli digitális nevelés-oktatás feladatait az intézmény a Tantermen kívüli digitális oktatás munkarendje című dokumentumban szabályozza.

1.5.1. A pedagógusok alapvető feladatai

- tanítási órákra, egyéb foglalkozásokra felkészül;
- tanítási óráit a tantárgyfelosztásnak és az órarendnek megfelelően megtartja;
- a főigazgató és az intézményegység-vezetők utasítására eseti helyettesítést és a tantárgyfelosztásban jelzetten túlmunkát lát el
- a megtartott, illetve helyettesített órákat, foglalkozásokat rendszeresen, pontosan dokumentálja a KRÉTA naplóban;
- közreműködik iskolai dokumentumok felülvizsgálatában, készítésében;
- tanulók munkáját értékeli;
- a tanórai munkát – a gyermekek adottságának, haladási tempójának figyelembe vételével – differenciáltan szervezi;
- amennyiben lehetséges, és a tanulók fejlődése ezt lehetővé teszi, felkészíti a tanulókat az integrált nevelésre;
- tájékozódik a tanulók egészségügyi problémáiról, tisztában van a tanulók gyógyszeres kezelésével, amennyiben a szülő erről tájékoztatja az intézményt és/vagy a pedagógust;
- tervezi és elkészíti az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközöket;
- figyelemmel kíséri az osztályterem, szaktanterem gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét;
- feladata munkaköréhez kapcsolódóan szertárrendezés, szakleltárak rendezése, intézményi és a tanterem dekorációjának alakítása;
- részt vesz az iskola épületének, helyiségeinek dekorálásában;
- tanítási óráit és a tanórán kívüli foglalkozásait pontosan és eredményesen tartja meg;

- tanulói tehetséggondozási, felzárkóztatási fejlesztési feladatokat lát el;
- felkérésre részt vesz a tanulmányi vizsgák lebonyolításában; versenyek összeállításában, lebonyolításában, értékelésében;
- részt vesz iskolai kulturális-és sportprogramok, rendezvények tervezésében, szervezésében;
- aktívan vesz részt a nevelőtestület értekezletein, a szakmai munkaközösségek munkájában;
- felkérésre/megbízásra osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő, gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat lát el;
- rendszeresen részt vesz önképzésen, illetve továbbképzéseken;
- jogszabályokban meghatározott határidőkre az előírt minősítéseket teljesíti;
- a pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkáját, beilleszkedését segíti, mentorálja;
- képviseli az iskola céljait a tanulók és a szülők előtt;
- a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségét tiszteletben tartja;
- elfogadást, figyelmet, megértést sugároz a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé;
- pedagógiai tanácsadásban részesíti a tanulókat és a szülőket;
- kellő figyelemmel, érdeklődéssel, megbecsüléssel fordul a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnökök megbízása minden tanévben a főigazgató döntése alapján történik. A megbízás az adott tanév szeptember 01. napjától a következő naptári év augusztus 31-ig szól. Feladataikat a munkakörükre előírt munkaköri leírás határozza meg:

- fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket;
- segíti a tanulóközösség kialakulását;
- elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását;
- tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat szervez;
- az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra;
- megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit;
- rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel;
- rendszeres kapcsolatot tart, koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját;
- tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről, érdemi választ ad a szülők és tanulók az iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire;
- figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, magatartását, tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, tapasztalatait megbeszéli az érintett kollégával, szülővel;
- ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat;
- a szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra;
- támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját;
- a szülők tájékoztatására szülői értekezleteket szervez;
- fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal;

- az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik az Általános Iskola intézményegység-vezetőjével, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, a szülőket folyamatosan tájékoztatja a gyermek mulasztásairól, annak következményeiről;
- támogatja a tehetséges tanulók fejlődését;
- tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről;
- az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket (pl. tartós betegségek, gyógyszerérzékenység);
- minden hó végén értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát;
- az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom minősítésére;
- a házirendet megsértő vagy a feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti, súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására;
- figyelemmel kíséri a KRÉTA naplóban a tanulók hiányzásait, igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el;
- a tanév elején elkészített közösségi nevelés (osztályfőnöki) tanmenet szerint vezeti az közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákat, azokra előre felkészül;
- a hetedik évfolyamtól kezdve segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel;
- a nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat, diákjai továbbtanulását után követi;
- elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervzetét (közösségi nevelés (osztályfőnöki) tanmenet);
- elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket;
- betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkal és a nevelőtársakkal szemben;
- kitölti és vezeti a KRÉTA naplót, havonta ellenőrzi a szükséges beírásokat, osztályzatokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról;
- vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat;
- figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Részletes szabályozása az intézmény SNI programjában található

A köznevelési törvény meghatározása alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló;
  - o sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - o beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek, tanuló,
  - o kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

1.6.1. Sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- az érzékszervi, értelmi, mozgás és beszédfigyelmességéből, az autizmusból és a pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása;
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében;
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása;
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása;
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a figyelmesség típusa, súlyossága;
- a figyelmesség kialakulásának ideje;
- a sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei;
- a társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

Az intézményi habilitáció-rehabilitáció formái, lehetőségei:

A habilitációs-rehabilitációs foglalkozásokba az alábbi terápiákat építjük be a gyermekek, tanulók, egyéni szükségleteinek, sérülésspecifikus ellátásának biztosítása érdekében. (A foglalkozások egyéni vagy kiscsoportos formában valósulnak meg.)

Mozgásfejlesztés

- Ayres - szenzoros integrációs terápia;
- Tervezett Szenzomotoros Tréning (TSMT);
- Alapozó terápia.

A mozgásterápiákat 2 jól felszerelt, speciális eszközökkel ellátott mozgásfejlesztő teremben biztosítjuk.

Kognitív terápiák

- Sindelar fejlesztő eljárás: óvodás és iskoláskorú gyermekek részképességeit vizsgáló és fejlesztő kognitív terápia;
- a vizuális és auditív percepciót, differenciálást és emlékezet vizsgáló és fejlesztő módszerek;
- komplex kognitív fejlesztés.

Logopédiai ellátás

Beszédészlelés-beszédmegértés (Gósy) terápiája

A logopédiai foglalkozásokat, a kognitív terápiákat külön erre a célra kialakított csoportszobákban biztosítjuk.

Kulturtechnikák elsajátítását célzó prevenció és beavatkozási terápiák

- diszlexia prevenció és reedukáció
- diszortográfia prevenció és reedukáció

- diszgráfia prevenció és reedukáció
- diszkalkúlia prevenció és reedukáció

Figyelem-és viselkedés terápiák

1.6.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- mentális zavarok feltérképezése;
- szakember bevonása;
- együttműködés a kollégákkal, személyes kapcsolattartás a szülőkkel;
- esetmegbeszélés, esetkonferencia;
- kapcsolattartás a hivatalos szervekkel;
- szükség esetén egyéni fejlesztés;
- a jutalmazás, mint értékelő eszköz előtérbe helyezése.

Az iskolai agresszió megelőzésével, kezelésével kapcsolatos feladatok:

- a pedagógusok és az intézményi dolgozók felkészítése az agresszió megelőzésére, kezelésére;
- a szülők, családok bevonása, folyamatos együttműködés;
- a tanulók felkészítése az agresszió kezelésére;
- esetmegbeszélések a kollégákkal, egymás segítése, továbbképzéseken új módszerek; megismerése, az ismeretek megosztása, beépítése a nevelés folyamatába.

Nyugi szoba

Tanulóink sajátos nevelési igényéből adódóan számos magatartási és viselkedési nehézséggel, zavarral küzdenek. A nyugi szoba kialakításának célja egy olyan helyiség biztosítása, ahol a lelki problémával érkező tanulóink – aktuálisan, a sajátos nevelési igényből, életkörülményekből, iskolai helyzetekből adódó – feszültségeit szakemberek (gyógypedagógus, pszichológus, gyógypedagógiai asszisztens) segítségével kezelni tudjuk.

Nyugiszoba funkciói

Mivel minden tanulóknak egy sajátos világ, többféle problémával és személyiséggel, ezért a nyugi szobát is több funkcióra alakítottuk ki. Így lehetőséget tudunk biztosítani tanulóink számára, hogy frusztrációjuk, agressziójuk levezetésére úgy kerüljön sor, hogy az osztály, vagy az iskola többi tanulója ennek ne legyen tanúja. Ez egyrészt a problémával küzdő tanuló, másrészt a többi tanuló lelki egészségének megőrzése érdekében is fontos.

A többfunkciós nyugi szoba kialakításához az iskolában egy elég nagy helyiséget biztosítottunk.

1. **funkció: bokszolási lehetőség:** Itt lehetősége van a tanulóknak a feszültség fizikai aktivitással történő levezetésére (így elkerülhető más személyek sérelmére, vagy az iskola bútortárában történő károkozás).
2. **funkció: művészeti, vagy társas tevékenységre alkalmas terület:** Itt azoknak a tanulóknak, akik nem fizikai aktivitással tudnak megnyugodni, lehetőséget tudunk arra biztosítani, hogy művészeti tevékenységgel, vagy szabályjátékokkal kerüljenek újra nyugalmi állapotba.
3. **funkció: relaxációra lehetőséget adó terület:** Itt a tanulók relaxációs technikák segítségével nyerik vissza önuralmukat, nyugalmukat.

A Nyugiszoba használata

A Nyugis szobát tanulóink szakképzett felnőtt felügyelete mellett használják.

Amennyiben a tanuló viselkedésével olyan mértékben zavarja a tanítási órát, hogy az ismeretátadás nem megvalósítható, abban az esetben a gyógypedagógiai asszisztens a pedagógus kérésére a gyermeket a Nyugiszobába kísérheti, addig, amíg meg nem nyugszik. Természetesen olyan gyermek, akinek az állapota és viselkedése önveszélyes, illetve a Nyugiszoba berendezéseiben kárt tehet, nem vihető a szobába.

Megelőzési céllal, csoportos feszültségvezető és rekreációs foglalkozások tartása is végezhető. Az ön- és közveszélyes magatartást tanúsító gyermekeknel, a dühroham lecsengése után, jutalmazási céllal felkínálható egy délutáni játszó foglalkozás.

1.6.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tanulási kudarcnak azok a tanulók lehetnek kitéve, akiket bizonyos tényezők gátolnak egyéni képességeik megfelelő kibontakoztatásában, adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Intézményünkben minden tanuló sajátos nevelési igényű, akiknek differenciált fejlesztése, nevelés-oktatása kiemelt feladatunk a mindennapi tevékenységek során. Amennyiben tanulási kudarcnak kitett a tanuló, ennek különböző okai lehetnek:

- iskolai környezet: hiányzás magas aránya, más iskolából érkezetteknel magas osztálylétszám, magas követelményrendszer diktálta tempó;
- lelki-, pszichikai-, testi sérülés, érzékszervi zavar, magatartás- és figyelemzavar;
- szociális hátrány, családi mikrokörnyezet, szülők alacsony iskolázottsága, érdektelensége;
- lakóközvet befolyása.

A fejlesztés célja a gátló tényezők mielőbbi felismerése, feltárása, egyéni segítségnyújtás a tanulóknak, szülőknek.

Feladataink:

- önbizalom kialakítása, fejlesztése;
- személyiségépítés;
- a tanuláshoz szükséges motiváció kialakítása;
- a kudarcélmény megelőzése, vagy csökkentése, illetve az ebből fakadó személyiségzavarok korrekciója;
- szükség esetén pszichológus/pszichiáter igénybevétele, állandó kapcsolattartás, visszacsatolás a szakemberek között;
- drámajátékok, konfliktuskezelési technikák alkalmazása;
- tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítása;
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése;
- folyamatos mérések, tapasztalatok megbeszélése, fejlődési ütem elemzése;
- egyéni fejlesztési tervek elkészítése;
- fokozott figyelem az egyénre szabott feladatoknál, differenciált órák szervezése;
- segítségnyújtás a feladatok megoldásában;
- barátságos, biztonságot sugárzó környezet kialakítása;
- egyéni foglalkozások a rehabilitációs órákon.

Tanulási kudarcok megelőzésének, valamint a sajátos nevelési igényből fakadó többletmegsegítés biztosítása érdekében habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat tartunk tanulóinknak. Ez a keret a kötelező tanórai foglalkozásokra meghatározott heti óraszám

törvényben rögzített %-a, évfolyamonként. Ezen felül, szükség szerint egyéni és kiscsoportos felzárkóztató foglalkozásokat is tartunk tanulóink számára. Félévente egyéni fejlesztési terveket készítünk, melyek készítése során figyelembe vesszük a tanulók különleges gondozási szükségleteit, egyéni jellemzőit, a szakértői véleményben leírtakat, a diagnosztikus mérés eredményeit és a tanuló fejlődésének mértékét.

1.6.4. Kiemelten tehetséges gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység **Tehetséggondozás**

Intézményünk 2015 őszétől tehetségpontként működik.

Iskolai nevelő-oktató munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink tehetséggondozására, ezt a feladatunkat az intézményi tehetséggondozási protokoll alapján végezzük.

Intézményünkben a pedagógusok a gyógypedagógia alapelvei szerint közelítik meg a tanulók tehetségének fejlesztését, egyéni lehetőségeikhez mért sikerorientált fejlesztését, a képességek széleskörű kibontakoztatását szorgalmazva. A kiemelkedő tehetségű gyermekek számára további lehetőséget biztosítunk tehetséggondozó szakkörökön, műhelyeinkben, énekkaron, klubdelutánokon, egyéni foglalkozásokon.

A tehetséggondozás célja a tehetség korai azonosítása, a tanulók adottságainak és képességeinek felismerése, majd a tehetség kibontakoztatása, és fejlesztése. Feltétele a tanuló, a szülő, a különböző szakemberek és a gyógypedagógus együttműködése.

Pedagógusaink a tehetségek felismerésére tudatosan törekszenek a tanórán, illetve tanórákon kívül is. Fontos feladatunknak érezzük a tanulók sikerélményhez juttatását minél több területen, de legfőképpen a tehetséges területeiken.

A megfigyelés alapja a teljesítmény (természetesen a tanuló kognitív képességeinek, személyiség struktúrájának figyelembevételével), a motiváció és a kreativitás. Törekszünk arra, hogy a tehetséget széleskörűen értelmezve megtaláljuk tanulóinkban azokat a fejlesztendő területeket, amelyekre a későbbiekben támaszkodhatnak, és amelyek kompenzációs mechanizmusként működhetnek.

Iskolánkban a tehetséggondozás területei Gardner többszörös intelligencia elméletét figyelembe véve:

- értelmi intelligencia;
- zenei intelligencia;
- nyelvi intelligencia;
- logikai-matematikai intelligencia;
- téri intelligencia;
- testi-kinesztéziás intelligencia és;
- személyes intelligencia.

Amennyiben bármilyen területen azonosítjuk egy tanuló tehetségét, akkor lehetőség szerint intézményen belül megszervezzük a tehetséggondozást, szükség esetén átirányítjuk a tanulót megfelelő helyre, pl. zeneiskolába, sportegyesületbe, képzőművészeti műhelyekre.

A tehetségek differenciált nevelésére az intézményen belül nagy gondot fordítunk, ehhez eszközül használjuk a motiválást, pozitív megerősítést, jutalmazást, versenyztetést. A fejlesztéshez intézményünk biztosítja az optimális személyi és tárgyi feltételeket tanórákon, szakkörökön, illetve egyéni tehetséggondozás során.

A tehetségnevelés szinterei, feladatai

Tanóra keretein belül	Tanórán kívüli foglalkozások
<ul style="list-style-type: none"> - tananyag differenciálása, egyénre szabott tanulási lehetőségek - differenciált képességfejlesztés - külön feladatokkal való ellátás - korszerű tanulás-szervezés, tanulási környezet adaptálása - személyes biztatás, jutalmazás megfelelő formái - képesség-kibontakoztatás támogatása	<ul style="list-style-type: none"> - ügyességi versenyek - kulturális fesztiválok, pályázati anyagok készítése - szakkörök - tehetségműhelyek - sportkör - tanulmányi és sportversenyek, vetélkedők

Tehetséggondozó szakkörök és tehetségműhelyek

A májusi szülői igényfelmérés és az intézmény lehetőségeinek, valamint a tehetségmérés eredményeinek figyelembevételével, az éves munkatervben meghatározottak szerint kerülnek megszervezésre a különböző szakkörök és tehetségműhelyek.

A tehetséggondozás hosszú távú cél és feladat, ezért a tevékenység folyamatosságát biztosítani kell. A fenntartás támogatásának érdekében folyamatos intézményi feladatunk:

- pályázati források keresése;
- további támogatók, szponzorok keresése;
- civil szervezetek bevonása a tehetséggondozásba;
- önkéntesek bevonása a különböző tevékenységekbe.

1.6.5. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Gyermekvédelmi feladatok ellátása

A gyermek – és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet minden területét, biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a tanulók családi és életkörülményeit figyelemmel kísérjük;
- a gyermekek egészségi állapota érdekében rendszeres egészségügyi ellátást, iskolaorvosi vizsgálatot és az iskolafogászati szűréseket biztosítunk;
- a tanulókat megillető ingyenes szolgáltatásokat biztosítunk (ügyelet, étkezés stb.);
- a családok szociális és anyagi helyzetének segítése érdekében anyagi és természetbeni juttatásokat kutatunk fel;
- gyors és hatékony intézkedést kezdeményezünk a hivatali szervekkel együttműködve.

Minden osztályfőnök és pedagógus kiemelt feladata a gyermekvédelmi feladatok ellátása, azaz a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység irányítása az osztályfőnökök feladata, szoros együttműködésben a pedagógusokkal. Munkájukat az iskolai védőnők is segítik.

- az osztályfőnökök felmérik és nyilvántartásba veszik a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, felmérés eredménye alapján megteszik javaslataikat a további teendőkre;
- a tanuló, vagy a pedagógus által jelzett gondok megoldása érdekében az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot a szülőkkel, és igyekszik segíteni;
- az osztályfőnökök képviselője részt vesz a gyermekjóléti szolgálatok tanulóinkat érintő esetmegbeszélésein;
- az igazolatlan hiányzásokról az osztályfőnök értesíti a szülőket és az illetékes hatóságot.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A tanuló iskolába kerülését követő időszakban az alábbi területeken felméréseket, megfigyeléseket végzünk:

- önkiszolgálás;
- tisztaság, higiéniai ismeretek, szokások;
- ruházat;
- társas viselkedés minősége, szintje;
- nyelvismeret és használat, kommunikáció.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló folyamatos tevékenységeink:

- személyes, bizalmi kapcsolatot alakítunk ki a tanulóval és a szülővel;
- az egyéni képességekhez igazodó differenciált foglalkozásokat tartunk;
- felzárkóztatást, rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozásokat biztosítunk;
- szakköri tevékenységbe, tehetséggondozásba vonjuk be a tanulókat;
- segítséget nyújtunk a szabadidő hasznos és kulturált eltöltéséhez;
- napi szoros együttműködést alakítunk ki az adott osztályban tanító pedagógusok között;
- továbbtanulással kapcsolatos és pályaválasztási feladatokat látunk el.

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, azok gyakorlásának rendje

Az Nkt. 48.§-a rendelkezik a tanuló közösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételét, jogaik gyakorlását az iskolai diákönkormányzat SZMSZ-e határozza meg.

A 20/2012. EMMI rendelet 120.§ (3) alapján „... a tanulók érdekeik érvényesítése céljából diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat az SZMSZ-ét a tanuló közösség fogadja el, és a nevelő testület hagyja jóvá.”

A DÖK élén az SZMSZ-ben meghatározott, a tanulók által választott képviselő áll, aki a tanulókat képviseli az iskola vezetősége és nevelőtestülete előtt, jogait gyakorolja.

Munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógiai szakképzettségű személy segíti, akit a tanulók javaslata alapján a főigazgató bíz meg 5 éves időtartamra.

A diákgyűlés a tanulók tájékoztató fóruma, nyilvános, ahol a tanulók megfogalmazhatják kérdéseiket, észrevételeiket, javaslataikat.

A diákönkormányzat legfőbb feladata:

- a diákok érdekében eljárjon;
- a DÖK tevékenysége kiterjed a tanulókat érintő valamennyi kérdésre, így különösen a következőkre: az iskola diákjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében a házirendben, szervezeti és működési szabályzatban meghatározott jogokra, kötelezettségekre, a DÖK diákképviselettel kapcsolatos jogaira.

A DÖK joga, hogy döntsön:

- saját működéséről;
- a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A DÖK – a fentiekén túl – dönthet:

- munkatervének elfogadásáról;
- tisztségviselőinek megválasztásáról.

A DÖK véleményét a következő ügyekben kötelező kikérni:

- az iskola SZMSZ-ének, házirendjének elfogadása előtt;
- a fenntartó a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának;
- visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt;
- az iskolai munkaterv elkészítéséhez;
- a tanulók fegyelmi eljárása során.

A véleménynyilvánítás, tájékoztatás fórumai:

- diákgyűlés;
- osztályképviselők megbeszélései, melyet a segítő pedagógus szervez és segít;
- az osztály képviselők írásbeli kérelme, javaslata az osztályfőnökök, illetve a főigazgató számára;
- DÖK faliújság.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Iskolánkban a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a család, a szülők és a pedagógusközösség együttműködése.

A tantermen kívüli digitális nevelés-oktatás során történő kapcsolattartást az intézmény a Tantermen kívüli digitális oktatás munkarendje című dokumentumban szabályozza.

1.8.1. A tanulók és a pedagógusok kapcsolattartási formái:

- a tanulóinkat az iskola életéről, az aktuális feladatokról az iskola vezetője és az osztályfőnökök, nevelők tájékoztatják;
- a diákok kérdéseiket, kéréseiket, javaslataikat, véleményüket szóban vagy írásban egyénileg, illetve a választott képviselő közvetítésével közölhetik a főigazgatóval, a nevelőkkel, nevelőtestülettel;

- a főigazgató, vagy az általános iskola intézményegység-vezetője évente legalább egy alkalommal a diákgyűlésen tájékoztatja a tanulókat.

1.8.2. A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása

Intézményünkben a szülők és a pedagógusok szükség szerint, akár napi kapcsolatban is tájékoztatják egymást.

Egyéb kapcsolattartási formák:

- írásbeli, szóbeli tájékoztatók;
- szülői értekezletek;
- fogadóórák (egyénilag, előre megbeszélte időpontban);
- iskolai honlap;
- Szülői Közösség;
- iskolai rendezvények, kirándulások;
- pályaválasztási tanácsadás.

A szülői ház és iskolánk együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- szülő klub;
- az iskolai és iskolán kívüli programokba a szülők aktív bekapcsolódása;
- tanévnyitó és tanévzáró ünnepség;
- ballagás;
- kulturális rendezvények;
- kijelölt projektnapok;
- DÖK program;
- karácsonyi ünnepség;
- nyílt nap, előre egyeztetett időpontban.

1.8.3. Az iskola és külső partnerei

- Belső-Pesti Tankerületi Központ;
- Józsefvárosi Önkormányzat;
- Terézvárosi Önkormányzat;
- Erzsébetvárosi Önkormányzat;
- kerületi óvodák és általános iskolák és középiskolák;
- szakértői bizottságok;
- Budapesti Pedagógiai Oktatási Központ;
- családvédelmi és gyermekjóléti központok
- egészségügyi intézmények;
- hivatali szervek (Rendőrség, Gyámhatóság, Kormányhivatalok);
- közép fokú intézmények, speciális szakiskolák;
- Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, és más gyógypedagógus-képző egyetemek;
- civil szervezetek;
- egyházak.

1.9.A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga;
- pótló vizsga;
- javítóvizsga.

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve;
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget;
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet;
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik;
- A vizsgázó javítóvizsgát a főigazgató vagy az általános iskola intézményegység-vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

Az iskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei:

- a tanuló az iskola magasabb évfolyamába léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, a tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltásra, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni;
- a tanuló a főigazgató engedélyével két évfolyamra megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti;
- mentesítést az értékelés és minősítés alól, vagy az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni tovább haladást, az illetékes szakértői bizottság javaslatára a főigazgató engedélyez. Egyéni tovább haladás esetén - a szakértői vélemény alapján – az engedélyben meg kell határozni, mely tárgyból, mely évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak teljesíteni az adott követelményeket, az egyéni tovább haladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat;

- egyéni előrehaladású nevelés és oktatás biztosítása: a sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító nevelési-oktatási forma;
- a szülőt tájékoztatni kell a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez, e rendelkezések alkalmazásában eredményes felkészülés azoknak az ismereteknek, képességeknek, készségeknek a negyedik évfolyam végére történő elsajátítása, amelyek az ötödik évfolyamba lépéshez szükségesek;
- Szülő kérésére a főigazgató legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- a vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel az osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetében a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell;
- az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei állapítják meg, figyelembe véve az adott gyermek sajátos nevelési igényét és szorgalmát.

1.10. A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai

Intézményünkben kizárólag szakértői bizottságok szakértői véleménye alapján

- az enyhe értelmi fogyatékos,
- az értelmi sérülés mellett érzékszervi (látás, hallás), beszéd fogyatékossgal, autizmus spektrum zavarral küzdő,
- ép értelem mellett beszéd fogyatékossgal, autizmus spektrum zavarral és/vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő

tanulók oktatása-nevelése folyik.

A sajátos nevelési igény megállapítása és az intézmény kijelölése után lehetséges a tanulók felvétele.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját;
- óvodai szakvéleményt;
- a szakértői bizottság javaslatát és intézménykijelölését;
- a gyermek egészségügyi könyvét;
- a gyermek személyi igazolványát, lakcímkártyáját;
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját;
- szülői felügyeleti jog gyakorlásáról szóló nyilatkozat;

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni

- a szakértői bizottság javaslatát és intézménykijelölését;
- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek személyi igazolványát, lakcímkártyáját;
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének a szakértői bizottság javaslatának, a tanuló előző tanulmányi eredményének, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével a főigazgató dönt.

1.11. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt. Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

1.11.1. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók megismerjék az elsősegélynyújtás fogalmát, illetve az élettannal kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat. Alapvetően lényeges, hogy felismerjék az őket veszélyeztető helyzeteket, szituációkat. Legyenek tisztában azzal, hogy ha a vészhelyzeteket nem sikerül elkerülni, akkor milyen következményekre kell számítaniuk. Ismerjék meg a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét. Sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat. Tudjanak segítséget hívni és segítséget adni, ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

1.11.2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

Első helyen szerepel, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel rendelkezzenek az elsősegélynyújtási alapismeretek területén. Sajátos nevelési igényüknek és kognitív képességeiknek figyelembevételével a tanulók rendelkezzenek az elméleti ismereteik gyakorlatba való átültetéséhez szükséges készségekkel és jártasságokkal.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

1.11.3. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten kell, hogy foglalkozzanak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel. Erre lehetőséget biztosítanak a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások egyaránt.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

Tantárgy	Elsősegélynyújtási alapismeretek
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
életvitel és gyakorlati ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> - háztartási balesetek - áramütés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - esés, összeütközés
iskolai egészségnapok	<ul style="list-style-type: none"> - szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag
közösségi nevelés (osztályfőnöki) óra (5-8. évfolyamon)	<ul style="list-style-type: none"> - teendők közlekedési baleset esetén - segítségnyújtás balesetknél - a mentőszolgálat felépítése és működése - a mentők hívásának helyes módja - az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele
egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások	<ul style="list-style-type: none"> - szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó) - minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával - évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

2. Az iskola helyi tanterve

2.1. Az intézmény által választott kerettanterv

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

A cigány, beás, romani nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/nemzetisegi_nevelés_oktatás_kerettantervei/cigany_beas_romani

Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4. évfolyam

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettantervek_sni_tanulok/SNI_1_4evf

Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 5–8. évfolyam

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettantervek_sni_tanulok/enyh_e_sni_5_8

2.2. *Tantárgyi struktúra és óraszámok – a választott kerettanterv által meghatározott óraszám, a meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások*

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–8. évfolyamon – enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása – bevetésre kerül

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók																	
Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben (kezdve az 1. és 5. évfolyamokon)																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órák szerepelnek.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	6		7		4	1	4		4		4		
Matematika	4		4		3		4		4	1	4		4		4		
Történelem									2		2		2		1		
Állampolgári ismeretek																1	
Hon- és népismeret									1								
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1	1	1	1									
Természettudomány									2		3		5		5		
Kémia																	
Fizika																	
Biológia																	
Földrajz																	
Első élő idegen nyelv													2		2		
Ének-zene	2		2		2		2		2		2		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		2		2		1		1		
Dráma és színház																	
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra		1		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1		1		1		1		
Hittan egyházi intézményben																	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		26		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		2		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	2	2	2	2	2	2	3	2	6	2	6	2	8	2	8	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		
Cigány népismeret	2		2		2		2		2		2		2		2		

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–8. évfolyamon – ép értelmű tanulók nevelése-oktatása – bevetésre kerül

Ép értelmű tanulók																	
Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben (kezdve az 1. és 5. évfolyamokon)																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órát lehet bejegyezni.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5		5		4		4		3		3		
Matematika	4		4		4		4		4		4		3		3		
Történelem									2		2	1	2	1	2	1	
Állampolgári ismeretek																1	
Hon- és népismeret										1							
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1	1	1	1									
Természettudomány									2		2		0		0		
Kémia												1		2			
Fizika												1		2			
Biológia												2		1			
Földrajz												2		1			
Első élő idegen nyelv								2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház												1					
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra		1		1	1	1	1	1	1		1		1	1	1	1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1		1		1		1		
Hittan egyházi intézményben																	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		
Cigány népismeret	2		2		2		2		2		2		2		2		

Intézményünkben a Köznevelési törvény lehetőségével élve, heti 2 óra cigány népismeret tantárgy tanítását valósítjuk meg. A tantárgyra a tanulók a szülők beleegyezésével önként jelentkeznek.

A kötelező tanórai foglalkozásokon túl tanulóink számára kötelező az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozásokon való részvétel a Köznevelési törvény 6. sz. mellékletében szereplő óraszámoknak, és a 20/2012. EMMI rendeletben található

óraszám számításoknak, illetve sajátos nevelési igényükből adódó speciális szükségleteiknek megfelelően.

Intézményünk helyi tanterve az alábbi linken elérhető:

https://jegymiai.hu/?page_id=64

A dokumentumok címe: Helyi tantervek 2020-tól

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes kötelezettségét

Jogszabályi háttér:

- 2023. évi LII. Törvény a pedagógusok új életpályájáról;
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. CXC. törvény;
- A Nemzeti Köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. tv.;
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet
- a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről; 4/2017. (IV. 10.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet módosításáról

Iskolánkban a nevelő- oktató munka során olyan nyomtatott taneszközöket használunk, melyeket hivatalosan is tankönyvvé nyilvánítottak. Az egyes évfolyamokon a tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg az intézmény helyi tanterve alapján. A nevelőtestület évente áttekinti a tankönyvválasztás elveinek meghatározását.

Tanulóink a tankönyveket alanyi jogon térítésmentesen kapják, így a használatukat a 3. évfolyamtól kezdődően könyvtári bevételezéssel tesszük lehetővé.

Ha év közben új tanuló érkezik, a könyvtárból biztosítjuk a tankönyveket számára, az intézményből való távozás esetén az általa használt taneszközöket a könyvtárba vissza kell adni.

A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei:

- a tankönyv legyen esztétikus, szerkezetében átlátható;
- tartalmában feleljen meg a helyi tanterv követelményrendszerének;
- a tankönyvcsaládok a tananyag egymásra épülését biztosítsák;
- legyen alkalmas motiválásra, a kulcskompetenciák és egyéb képességek fejlesztésére;
- nyelvezete, terjedelme esztétikai kivitelezése a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi szintjükhöz igazodjon;
- használhatósága legyen hosszú távú, tartós használatra alkalmas;
- a több évre szóló tankönyvekhez biztosított legyen a munkafüzetek, gyakorlólapok igénylése;
- Az iskolai tankönyveket úgy kell megválasztani, hogy törvény szerint az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak számára állami normatívából ingyenesen, illetve könyvtári kölcsönzéssel biztosítható legyen.

2.4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai

A bevezető szakasz 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- az első két évben a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése, fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe, a tanulási módszerek kialakításának megalapozása.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok;
- változatos tanulásszervezési formák alkalmazása;
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés;
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztő értékelésük.

Az 5-6- évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- elsősorban a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatása;
- együttműködési készség fejlesztése.

7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése;
- pályaválasztás, pályaorientáció hangsúlyozása;
- a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása;
- az egészségtan gyakorlati jellegű oktatása az egészséges életvitel kialakításának érdekében.

Kompetenciafejlesztés:

Olyan, a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, szeretnénk tanulóinknál fejleszteni, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban. Ezek a NAT alapján:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

2.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg. Ennek alapján az iskola minden

osztályban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel;
- kérelem alapján legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi;
- a testnevelésóra keretében megvalósított úszásoktatás esetén heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.

2.5.1. A mindennapos testnevelés célja

Tanulóinknál váljon mindennapos szokássá a sportolás, melynek jelentős szerepe van az egészséges életmód és a jobb életminőség kialakításában. A mindennapos testnevelés bevezetésével iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget adunk a rendszeres mozgásra.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: a tanuló legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

A gyerekek iskolai leterheltsége egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére. Ezért célunk, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően – a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyet később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva, a tantervben is szereplő mozgásformák elsődlegességét.

A testnevelés óráinkon törekszünk a játékok minél szélesebb körű, változatos formájú alkalmazására.

2.5.2. Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok

A mindennapos testnevelési program része az iskola egészségnevelési programjának. A program pedagógiailag, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához, így a testnevelés és sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

2.5.3. Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei

Az úszásoktatás a mindennapos testnevelés terhére valósul meg a 4-5. évfolyamon heti 2 órában.

Kiegészítő tevékenység keretében tömegsport és sportköri foglalkozásokon vehetnek részt tanulóink.

Minden évfolyamon biztosítjuk a mindennapos testnevelést, heti 5-5 órában.

2.5.4. A mindennapos testnevelés programja

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. A mozgásszegény életmód kialakulásának megelőzése a testmozgás megszerettetésével, a rendszeres mozgáshoz szoktatással valósulhat meg. A program lehetőséget ad az egészség hosszú távú megőrzésére, ezáltal egy jobb felnőttkori életminőségre. Az iskolai testnevelés és sport keretei közt az egészségnevelés, a szociális kompetenciák (kreativitás, önállóság, önbizalom, felelősségtudat, cselekvőképesség) a csapatmunka, a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszhető.

2.5.5. A hatékonyság érdekében megvalósítandó sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontok

- minden gyermek minden nap kap lehetőséget a testmozgásra;
- minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légzőrendszer megfelelő terhelése;
- a program fontos része a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna, a gerinc és ízületvédelem szabályainak betartása;
- az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen a mozgás örömet, sikerélményt;
- a személyiségfejlesztő hatások érvényesülnek a teljes testmozgásprogramban;
- a lehető legszélesebb körben meg ismerkednek szabadidősportokkal, egészségmegőrző sportokkal, azok alapjaival, amelyek közül kiválasztva a számukra megfelelőt, később javulhat életminőségük, testi és lelki egészségük;
- a program fontos része a megfelelő mennyiségű játék, versengés.

A program személyi és tárgyi feltételei

Tárgyi feltételek	Személyi feltételek
<ul style="list-style-type: none"> - 10x20 m-es tornaterem - iskolai sportpálya, távolugró hely - mozgásfejlesztő terem - konditerem - tanuszoda (Losonci Téri Általános Iskolában)	<ul style="list-style-type: none"> - testnevelő tanárok - alsós tanítók - mozgásterapeuták

A programot kiegészítő más mozgáslehetőségek

- tömegsport és iskolai sportköri foglalkozások;
- egyéni és kiscsoportos mozgásfejlesztő foglalkozások;
- szervezett napközis, szabadtéri foglalkozások, játékok;
- részvétel a FODISZ és más szervezetek által kiírt sportversenyeken, saját szervezésű versenyeken.

A rendszeres mozgás hatására javul a tanulók egészségi állapota, fizikai állóképessége. A mozgásfejlesztő órák hatására magasabb szinten tudják a gyerekek elsajátítani a sportjátékok, a torna, az atlétika mozgásanyagát. A tartásjavító óráknak köszönhetően csökkennek a mozgásszervi elváltozások. Csökken a gyerekek stressz-szintje, jobban bírják az idegi terhelést is. Javul játékkultúrájuk és a közösségért érzet felelősségtudatuk.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Intézményünkre nem releváns.

2.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A magyar nyelv és irodalom, matematika és környezetismeret tantárgyak követelményeinek teljesítéséről a második-harmadik-negyedik évfolyamos tanulók a tanév végén átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonytságot tesznek.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, a tanulók egyéni képességeihez, valamint figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni a tanuló minősítését:

- a tanuló kiválóan teljesített;
- a tanuló jól teljesített;
- a tanuló megfelelően teljesített;
- a tanuló felzárkóztatásra szorul.

A negyedéves értékelés szülői igény alapján egyéni fogadó órán szóban történik.

A második évfolyam félévétől nyolcadik évfolyam végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben és év végén – cigány népismeret tantárgy kivételével – érdemjegyekkel és osztályzattal minősítjük.

Intézményünkben biztosítjuk az egyéni előrehaladású nevelés és oktatást: a sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást biztosító nevelési-oktatási forma.

A cigány népismeret tantárgy esetében a részt vett, nem vett részt kifejezést alkalmazzuk.

A tantermen kívüli digitális nevelés-oktatás során az iskolai beszámoltatást, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit a Tantermen kívüli digitális oktatás munkarendje című dokumentumban szabályozza.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A tanulók munkáját, előmenetelét havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

2.7.1. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése

A tanulók magatartásának értékelése és minősítése:

példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)

A szorgalom értékelése és minősítése:

példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

Az első évfolyam félévkor és évvégén, illetve a 2. évfolyam félévkor szöveges minősítést adunk, 2. évfolyam év végétől a 8 év végéig érdemjeggyel osztályozunk.

A tanulók magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

2.7.2. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- felnőttekkel udvarias, tisztelettudó, társaival segítőkész;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon többnyire rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan;
- a közösségi tevékenysége ingadozó;
- osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;

- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- felső tagozatos tanulók esetében rendszeres a szándékos igazolatlan mulasztás;
- van igazgatói intője, vagy ennél súlyosabb fokozatú büntetése van.

A magatartás és szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.7.3. *A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei*

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- környezete rendezett, felszerelésére vigyáz.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközeire általában ügyel.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, rendetlen, környezetére igénytelen;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

2.7.4. *Az iskolai jutalmazás és büntetés formái*

Az iskola jutalomban részesítheti azt a tanulót, aki képességihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít;
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el;
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez;
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt;
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Az iskolában tanév közben és év végén elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- szaktanári dicséret;
- napközis nevelői dicséret;
- osztályfőnöki dicséret;
- igazgatói dicséret;
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért;
- példamutató magatartásért;
- kiemelkedő szorgalomért;
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és tárgyjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Büntetésben lehet részesíteni azt a tanulót, aki

- a házirend előírásait megszegi;
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;

- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Azon tanulókkal szemben, akik tanulmányi kötelezettségüket folyamatosan nem teljesítik, igazolatlanul mulasztanak az iskola a jogszabályban meghatározottak szerint jár el.

2.8. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni és napközis felkészüléshez a szakos órákat tanító pedagógusok adják ki a házi feladatot. Ezek egy része írásbeli, más része szóbeli feladat. A felkészüléshez kiadott feladatok illeszkednek tanulóink sajátos nevelési igényéhez. A feladatok kiadása, elkészítése és számonkérése differenciáltan történik.

A tantermen kívüli digitális nevelés-oktatás során az iskolai beszámoltatást, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit a Tantermen kívüli digitális oktatás munkarendje című dokumentumban szabályozza.

2.9. Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az intézményi munka szerves része a tanórán kívüli foglalkozások, napközis foglalkozás, lehetőség szerint évfolyamonként; fejlesztő foglalkozások; szakkörök; tehetséggondozási foglalkozások és sportfoglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Ennek célja, hogy a tanulók az egész napos iskola keretei között fel tudjanak készülni a másnapi tanórákra, szabadidejüket hasznosan töltsék el.

Az egyéb foglalkozásokra a jelentkezés teljes tanévre szól, a foglalkozásokon való részvétel kötelező.

Iskolánkban tanulók igényeinek és a pedagógiai lehetőségeknek megfelelően minden tanévben, tanév elején meghatározásra kerülnek.

2.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.

Intézményünkre nem releváns. Amennyiben a szülő igényli, és írásban beleegyezését adja, akkor a gyermek részt vehet a cigány népismeret órán.

2.11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának felmérését az iskola a NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) alkalmazásával végzi. A vizsgálatokat a testnevelő tanár végezteti minden tanévben egy alkalommal. Szem előtt kell tartani, hogy iskolánk tanulói sajátos nevelési igényükből adódóan egy-egy teszt végrehajtását nem tudják a leírtaknak megfelelően,

szabályosan végrehajtani. Ebben az esetben az egyes feladatokat a fizikai vagy mentális problémák miatt csak speciálisan adaptált formában, vagy megfelelő asszisztencia segítségével, szélsőséges esetben pedig egyáltalán nem lehet megvalósítani.

NETFIT fittség-mérési rendszer a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítménymínimum-értékeket jelentenek, amelyet túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az ülőéletmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben. A NETFIT teszt bázis a lehető legpontosabban képes becsülni a diákok fizikai fittségi állapotát. A program négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil eredményei egészében véve jellemzik egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. A módszer az egyéni teljesítményt egy külső kritériumértékhez viszonyítja, ami az egészséghez szükséges minimális fittségi teljesítményérték. Így a tanulók fizikai állapotuknak megfelelően, a teszteredményeik alapján három zónába (tartományba) sorolhatóak:

1. egészségzóna, 2. fejlesztés szükséges zóna, 3. fokozott fejlesztés szükséges zóna

NETFIT fittségi profiljai és fittségi tesztjei:

Testösszetétel és tápláltsági profil:

1. Testmagasság mérése
2. Testtömeg mérése
3. Testzsír-százalék mérése

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

1. Állóképességi ingafutás teszt (15 m)

Vázizomzat fittségi profil:

1. Ütemezett hasizom teszt
2. Törzsemelés teszt
3. Ütemezett fekvőtámasz teszt
4. Kézi szorítóerő mérése
5. Helyből távolugrás teszt

Hajlékonysági profil:

1. Hajlékonysági teszt

2.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés a közös követelmények között kiemelt terület, keresztintertantervi hatása van. Szempontjai érvényesülnek a különböző műveltségterületekben, az azokhoz tartozó tantárgyakban és a tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt. Az iskola minden dolgozójának, valamint az intézményen kívüli résztvevőknek egyaránt feladata, aktív közreműködésük szükséges az ezekkel kapcsolatos tevékenységek megvalósításához.

Járványügyi veszélyhelyzet esetén az intézmény járványügyi intézkedési terve szerint valósulnak meg az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.

2.12.1. Egészségnevelési elvek

Az iskolánk feladata korszerű ismereteket nyújtani a tanulóknak egészségük megőrzése, a betegségek megelőzése érdekében. Feladatunk, hogy segítsük az egészséges személyiség kialakulását és fejlődését, felelős magatartás kialakítását. Az egészségnevelés minden tantárgy, foglalkozás idejére kiterjedő rendszeres tevékenység, mely magába foglalja a testi, szellemi, lelki és szociális nevelést is. A prevencióra kiemelt hangsúlyt fordítunk. Meghatározónak tartjuk, hogy az egészséggel kapcsolatos valamennyi ismeret, tapasztalat beépüljön tanulóink hétköznapijaikba is, képessé váljanak az állandóan változó környezetünkhöz való alkalmazkodáshoz.

Az egészséges életmódra nevelés keretében az alábbi képességeket és készségeket kívánjuk fejleszteni:

- önismeret, önbecsülés erősítése;
- konfliktuskezelési képesség;
- problémamegoldás, döntéshozatal;
- stressz-kezelés.

2.12.2. Környezeti nevelési elvek

Iskolánk feladata a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, környezettisztelő szokások megalapozása. Tanulóinknak nemcsak meg kell ismerniük a környezet megóvásához, alakításához szükséges készségeket, hanem gyakorolniuk, a mindennapokban alkalmazniuk is kell ismereteiket. Életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak a környezet fogalmával, a földi rendszer egységével, a környezetszennyezés formáival, hatásaival, a környezetvédelem lehetőségeivel, kiemelten lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival. Célunk, hogy aktív szereplőivé váljanak saját környezetüknek, kialakítsuk bennük a természet, valamint lakó- és élőhelyük iránt érzett felelős gondolkodás és döntéshozás képességét.

2.12.3. Az iskolai egészségnevelést és környezeti nevelést szolgáló kiemelt tevékenységek

- a helyi tantervben szereplő környezetismertet, természetismeret, biológia, életviteli, osztályfőnöki órák tananyagai, a délutáni napközis foglalkozások témái;
- séták, kirándulások a környékre a környezeti értékek felfedezésére, egészségünk megőrzésére (pl. Fűvészkert, Fővárosi Állat- és Növénykert, Természettudományi Múzeum, Budapesti Vadaspark);
- a környezetvédelemmel, természetvédelemmel, egészséges táplálkozással és életmóddal foglalkozó projektnapok (pl. Föld Napja, Víz világnapja, Madarak és fák napja, Kihívás napja);
- bekapcsolódunk a kerületben rendezett programokba (pl. TeSzedd);
- szelektív hulladékgyűjtés (tanulók ösztönzése, személyes példamutatás);
- szűrővizsgálatok (fogászat, látás és hallásvizsgálat, rendszeres iskolaorvosi, védőnői ellenőrzés);
- tankert;
- virágos erkélyek program;
- madáretetők az erkélyeken.

2.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Gyógypedagógiai hitvallásunk a rászoruló gyermekek megkülönböztetett segítése, figyelemmel kísérése. Ezért kiemelt feladatunk a szolgáltatásainkhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosítása, az esélyteremtés a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség biztosítása a nevelő-oktató munka minden területén:

- beiskolázás, beiratkozás;
- a tanításban, ismeretközvetítésben;
- a tanulók egyéni fejlesztésében;
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában;
- s pályorientáció, pályaválasztásban;
- a partnerség-építésében és együttműködésében.

Folyamatos feladatok:

- a kiemelt figyelmet igénylő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pontos nyilvántartása;
- egyéni képességek szerinti nevelés, oktatás, fejlesztés;
- a lemorzsolódás csökkentésének érdekében rendszeres, együttműködő kapcsolattartás az érintett partnerekkel;
- pályázatok, anyagi lehetőségek felkutatása;
- civil szervezetekkel való együttműködés.

A rossz anyagi helyzetben lévő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók megsegítésének formái:

- ingyenes tankönyvellátás biztosítása a törvényben biztosítottak szerint;
- kedvezményes étkezés biztosítása;
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás javaslata;
- tanulmányi kirándulások, táborok anyagi támogatása – pályázati forrásokból;
- iskolai tanulói felszerelések támogatása – pályázati forrásokból.

2.14. Képességkibontakoztató, integrációs felkészítés keretébe tartozó feladatok

Intézményünkben a jogszabályok alapján azokban a tanévekben, melyeknek megelőző év október 01-én a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya eléri a 10%-ot, valamint, jogszabályban rögzítésre kerül, hogy a kizárólag sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő, oktató intézményekben (a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott osztályban, teljesítik tankötelezettségüket, a szakértői bizottság által kiadott szakértői vélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulótól elkülönítetten oktathatóak) is lehetséges, képességkibontakoztató felkészítő programot vezetünk be.

Alapfeladatunk:

A tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató felkészítés szervezése, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Alapelv:

Az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése az alábbiak alkalmazásával:

- a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek,
- a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység,
- a tanulói közösségfejlesztés,
- a család bevonása és támogatása,
- az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás.

Az alkalmazott pedagógiai rendszerünk elemei:

- az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározása,
- célrendszer és a szükséges beavatkozások tervezése,
- a tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközrendszer keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezés,
- az önálló tanulási képesség kialakítása, a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásai, a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek, a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programok, az átmenetek segítségét a tanulói előrehaladás,
- az intézményi szintű teljesítmény rendszeres értékelése.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítjuk:

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

Képességkibontakoztató felkészítést tartó pedagógusaink feladata a képesség-kibontakoztató felkészítés keretében:

- egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő kompetenciafejlesztés,
- az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés,
- az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon,
- a tanulói teljesítmény értékelése, értékelő eszmegbeszéléseken történő részvétel, mentori, tutori tevékenységek ellátása,
- a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében a főigazgató és az intézményegység-vezetők feladata az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése, valamint az (1) bekezdésben foglalt pedagógiai rendszer megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése a miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanuló – a miniszter által kiadott program szerinti egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusok legalább háromhavonta értékelik. Az értékelésre meg kell hívni a tanulót, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjét, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság és a nevelési tanácsadó képviselőjét.

2.15. Komplex Instrukciós Program

A pedagógusok módszertani felkészültségének folyamatos fejlesztésére egyrészt a gyógypedagógiai és terápiás tudások bővülése, másrészt tanulói populációnk változása miatt van szükség. Egyre több tanulónk ép intellektusú, pszichés fejlődési zavarral, vagy autizmussal küzdő tanuló, ezért mindenképpen szükséges a kollégák át-és továbbképzésének biztosítása, fejlődési zavarok kezelésében való jártasság, illetve az ezen szakirányokon szerzett végzettség. A tanulói populáció megváltozásával szükséges a módszertani megújulás is, 2023. szeptemberétől bevezetésre kerül az intézmény bizonyos osztályaiban a Komplex Instrukciós Program (KIP), majd felmenő rendszerben az összes osztályban tanító pedagógusok is bekerülnek a programba.

A csoportmunka-szervezésen alapuló tanítási módszer alkalmas arra, hogy heterogén tanulói összetételű tanulói csoportokban minden tanuló iskolai képességeit megalapozza, és tanulásának sikerességét elérje. Cél, hogy a tanulók tudásszintje emelkedjen, és sikerélményhez jussanak a tanulás során.

2.16. Nyugi Ovi, Békés Iskola

Intézményünkben, a tanulók pszichés és értelmi állapota miatt a konfliktusok és az agresszív viselkedések száma egyre nő.

Tanulóink kb. harmadának pszichiátriai betegsége, diagnózisa van, idegrendszerük sérülékenyebb, fáradékonyabb, ezért konfliktushelyzetben sokszor inadekvát módon viselkednek, ezeket a helyzeteket leginkább agresszióval próbálják megoldani. Tanulóink több, mint 10%-a hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, nevelésbe vett, rendszeres gyermekvédelmi intézkedésre szorul.

„A Békés Iskolák program hosszú távú megoldást jelenthet az agresszió megelőzésére, illetve, az iskolai konfliktusok békés rendezésének elsajátítására. A szemlélet lényege, hogy az iskolában keletkező agresszív megnyilvánulásokat és bántalmazást az iskola légköréből, az egész iskolára kiterjedő kapcsolati rendszerek sajátosságaiból vezeti le.”

A Békés Iskolák és Nyugi Ovi projekt az intézmény egészére hat. A rendszerszintű beavatkozás és az alulról szerveződő tevékenységek előnyét egyesíti. A megvalósításba a program megvalósítása során be kell vonni a teljes iskolai közösséget: a tanárokat, diákokat a szülőket és a segítő személyzetet. „A Békés Iskolák projekt az iskolában futó bármely programmal összeegyeztethető, szemléletével más bántalmazás-ellenes vagy egyéb, közösségépítő program hatását is felerősíti.”

2.17. Eljárásrend az iskolai bántalmazás kezeléséhez

Az iskolai szintű intervenció¹ eljárásrend célja egy adott bántalmazás megállítása és a jövőbeli ismétlődés megelőzése. A módszer intézményünkben iskolai szintű prevenció programmal párosul (Békés Iskola, Nyugi Ovi programok).

---

¹ Forrás: Jármí Éva-Piros Vera: Az iskolai bántalmazás: bullying - In: N. Kollár Katalin-Szabó Éva (szerk.): Pedagógusok pszichológiai kézikönyve II., Osiris, Budapest, 2017. 266-286. old.

A szülőket a protokoll bevezetésekor tájékoztattuk arról, hogy ebben az iskolában bántalmazás esetén ez a protokoll érvényes, az esetkezelés előtt külön nem kérünk engedélyt és nem is vonjuk be őket. A megbeszélés során tájékoztatjuk a szülőket a történekről és a megbeszéltekről.

1. Esetkezelő team

Az eljárásrend alkalmazásához a bántalmazás megelőzésére és kezelésére jelzőrendszert alakítottunk ki, esetkezelést lebonyolító team működik iskolánkban (békítő team). A team tagjai közül ketten vezetik az éppen aktuális esetkezelést. Ez a team főleg pedagógusokból áll, nem tagja az igazgató, de az iskolapszichológus, szociális munkás tagja lehet.

Szabályok az esetkezelés kapcsán:

- a bántalmazó osztályfőnöke nem vezetheti az esetet, ahogy az iskolapszichológus sem, ha hozzá járó gyerekről van szó vagy potenciálisan hozzá kerülhet;
- minden esetről mérlegelni kell, hogy a teamből ki legyen az a 2 fő, aki levezeti az esetkezelést.

Az iskolai szankciókat a főigazgató képviseli (az iskolai szabályok mentén) - súlyos esetben ez akár az esetkezeléssel párhuzamosan is futhat, enyhébb esetben ez el is marad.

2. Esetkezelés folyamata

2.1. Támogató beszélgetés az áldozattal

A beszélgetést vezető pedagógusok kifejezik, hogy az áldozat mellett állnak, elutasítják a bántalmazást, biztosítják az áldozatot arról, hogy senki nem érdemli meg, hogy megalázzák vagy bántsák. Megbeszéljük az áldozattal, hogy mit fog tenni az iskola a védelmében. A beszélgetést 1-2 fő vezeti. Az osztályfőnök jó, ha jelen van, de nem aktív résztvevője a beszélgetésnek.

I. rész: A történet feltérképezése (be lehet vonni szemlélőket is, velük külön kell leülni)

- Mi történt? Kik a bántalmazók?
- Hogyan bántották őt? Milyen hatással volt rá?
- Mikor kezdődött, mikor volt az utolsó eset?

II. rész: Az áldozat megtámogatása az áldozatsegítés alapelveinek alkalmazásával.

Az áldozat biztonságát elsődlegesnek tekintjük: a felnőttek egyértelműen állást foglalnak a bántalmazással szemben és az áldozat mellett. Az esetkezelés során tilos a bántalmazást megkérdőjelezni, az áldozatot hibáztatni, a bántalmazót mentesíteni (ezek másodlagos traumatizációval járnak, súlyosbítják az áldozat állapotát, helyzetét).

Kérdezzük meg az áldozatot: kik lehetnek potenciális védelmezői, kik azok, akik esetleg támogatják őt vagy legalábbis nem bántják?

Az iskola biztosítja az áldozat védelmét, akár a pedagógus kollégák bevonásával is.

A bántalmazás áldozatai tehetetlenek, gyengének érzik magukat, emiatt fontos a kontroll visszaállítása, az áldozatokat bevonjuk az esetkezelés minden lépésébe: a terveket előzetesen megbeszéljük velük és a döntési pontoknál megkérdezzük őket.

Az áldozatokat 3 területen erősítjük:

- kapcsolati téren: baráti kapcsolatok kialakításának segítségével (osztályfőnök segítségével, proszociális tanulók bevonásával vagy kortárs segítőkre támaszkodva);
- pszichológiai téren: attól függően, hogy milyen állapotban van az áldozat. Pszichológus, pszichiáter bevonására szükség lehet. Szociális készségeinek, asszertivitásának, megküzdési készségeinek a fejlesztése cél lehet;

- testi téren: önvédelmi oktatás, erősítés, sport ajánlásának, támogatásának területén.

2.2. Konfrontatív beszélgetés a bántalmazóval

A beszélgetés során 2 pedagógus beszélget 1 tanulóval annak érdekében, hogy a bántalmazó ne kerekedjen hatalmi fölénybe. Az osztályfőnök ezen a beszélgetésen is jelen van, de nem aktív résztvevő. Ez egy rövid és viselkedés specifikus a megbeszélés, nincsenek feltáró kérdések.

- Kezdő kérdés: Tudod-e, miért vagy itt? - kérdezik a szemébe nézve.
- Szembesíteni: amit tett, az bántalmazás – tényként közölve, tényekkel alátámasztva.
- Kifejezzük, hogy
  - az iskolában nem megengedett a bántalmazás,
  - fejezze be a bántalmazást!
- Következő kérdés: Mit fogsz tenni azért, hogy X.Y. (ne hívjuk áldozatnak!) jobban érezze magát? Mit tudsz felajánlani, megígérni? - jóvátételi szemlélet erősítése – szerződéskötés írásban.
- Ennek a beszélgetésnek a célja a bántalmazás leállítás. Nem keverünk bele mást (pl. szankcionálást vagy a bántalmazó lelki megsegítését), azokat ettől függetlenül intézzük. Ha speciális segítségre lenne szüksége a bántalmazónak, akkor ezt jelezzük az adott szakembernek, illetve a szülőknek.
- Szülők tájékoztatása a megállapodásról.

2.3. Védelvezők aktivizálása:

Az osztályfőnök feladata. 2-3 proszociális, lehetőleg magas EQ-jú és népszerű diák (természetes vezető) felkérése, hogy az elkövetkező időszakban figyeljenek oda az áldozatra és segítsék őt, hogy jobban érezze magát. Támaszkodunk az áldozat által megnevezett személyekre (ha szükséges, kiegészítjük népszerűbb védelvezőkkel). Ha az áldozat biztonsága megkívánja, mozgósítjuk a pedagógus kollégákat is.

2.4. Közösség bevonása

A közösséget, az osztályt tájékoztatjuk a történekről, az áldozattal egyeztetve, hogy mi hangozhat el és mi nem. Alapvetően a közösség meglevő tudására építünk (hiszen ritka az olyan bullying, ahol a közösség, azaz a szemlélők nem tudnak semmit).

Ezzel teremtjük meg a biztonságot a közösségben: a tagok megtapasztalják, hogy a bántalmazásnak tényleg van következménye, érdemes jelezni. Azzal tudjuk növelni a szemlélők beavatkozási hajlandóságát, hogy látják, az iskola támogatja az áldozatot, elutasítja a bántalmazást, de a bántalmazó személyét nem.

2.5. Utánkövetés

1-2 hét múlva, a változás figyelemmel kísérése után újra leülünk az áldozattal és a bántalmazóval beszélni.

Először az áldozattal beszélünk arról, hogy abbamaradt-e a bántalmazás?

Ha az áldozat a bántalmazás leállításáról számol be, akkor a kapcsolatuk rendezésére felajánlható a resztoratív eljárás lehetősége. Az áldozatot kérdezzük először, és az ő állapotától, beleegyezésétől függően kérdezhetjük meg a bántalmazót. Ez mindenképpen önkéntes.

Ha viszont ez nem történt meg, akkor a bántalmazónak ezt jelezzük vissza és megkérdezzük, milyen stratégiát fog most alkalmazni, hogy sikeresebb legyen a dolog. A következő utánkövetésre, ha addigra sem változik semmi szankciókat jelölünk ki.

Fokozatosan súlyosbodó szankciólépcsőt alkalmazunk, amit az iskola házirendje tartalmaz, azaz nyilvános mindenki számára. Előnyben részesítjük a szankciólépcsőben a közösségért végzett munkát, mivel ezek erősítik a jóvátételt.

Súlyos esetekben fegyelmi tárgyalás, rendőrség bevonása stb. szükséges.

2.6. Dokumentáció készítése

Az esetkezelés folyamatát írásban rögzítjük, melynek iskolai formanyomtatványa van. Ennek részei: Jelzés; Beszélgetés a bántalmazást elszenvedő személlyel Beszélgetés a bántalmazást elkövető személlyel; Utánkövetés tapasztalatai; A második beszélgetés, További lépések; További tapasztalatok az utánkövetésnél

3. A működés szabályozása

Az iskola működését szabályozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaljuk össze. A tanulói jogok és kötelezettségek gyakorlásának módját, a tanításra kijelölt helyiségek, az azokban elhelyezett berendezések és eszközök használatát, a tanítás rendjét a Házirend szabályozza.

4. A pedagógiai program nyilvánossága

A pedagógiai programot a főigazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A pedagógiai program megtalálható

- az intézmény fenntartójánál;
- az intézmény vezetőjénél;
- az Általános iskola Intézményegység intézményegység-vezetői irodájában;
- a könyvtárban (szülők számára hozzáférhető);
- tanári szobában (pedagógusok számára hozzáférhető);
- az iskola honlapján.

5. A Pedagógiai Program érvényessége, felülvizsgálata és módosítások

A Pedagógiai Program érvényességi határideje a program visszavonásáig vagy módosításáig tart.

A Pedagógiai Program értékelését és felülvizsgálatát minden oktatási év végén elvégzi a tantestület, és a főigazgató.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatát, módosítását az iskola nevelőtestülete és a fenntartó egyaránt kezdeményezheti, de a törvényi előírások miatt is kötelező lehet.

A Pedagógiai Program módosítására az oktatási évet követően a következő tanév megkezdése előtt van lehetőség.

A Pedagógiai Program a mindenkor módosítást követő tanév megkezdésétől, felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

6. Az iskola-egészségügyi szolgálat véleménye az Egészségnevelési Programról

Az iskola Egészségnevelési Programját az iskola-egészségügyi szolgálat részéről 2024. január 15-én Dr. Dely Anna iskolaorvos véleményezte. Az Egészségnevelési Program nem változott 2024. január 01. óta.

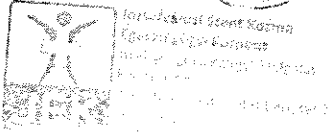

Budapest, 2024. szeptember 02.

Az iskola-egészségügyi szolgálat véleménye az Egészségnevelési Programról

Az iskola Egészségnevelési Programját az iskola-egészségügyi szolgálat részéről 2024. január 15-én Dr. Dely Anna iskolaorvos véleményezte.

Budapest, 2024. január 15.

d. Dely Anna
Dr. Dely Anna
iskolaorvos

7. A Helyi Pedagógiai Program véleményezésének és jóváhagyásának nyilatkozata

A Helyi Pedagógiai Programot a főigazgató a nevelőtestület bevonásával készítette el. A fenntartó jóváhagyása után a dokumentumot az intézmény honlapján közzétesszük.

Budapest, 2024. szeptember 02.

Jenei Andrea
főigazgató

Az iskola diákönkormányzat, képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Helyi Pedagógiai Program elkészítéséhez az előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Budapest, 2024. szeptember 02.

Horváth Zsófia
DÖK segítő tanár

Both Adám
DÖK vezető tanuló

A Szülői Munkaközösség képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Helyi Pedagógiai Program elkészítéséhez az előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk

Budapest, 2024. szeptember 02.

Szülői Munkaközösség elnöke

Az Intézményi Tanács képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Helyi Pedagógiai Program elkészítéséhez az előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk

Budapest, 2024. szeptember 02.

Intézményi Tanács elnöke

A Helyi Pedagógiai Programot a Belső-Pesti Tankerületi Központ, mint fenntartó képviselőjében jóváhagyta:

Tóth János
tankerületi igazgató

Budapest, 2024. szeptember 02.